

आइरियसामिकुमारकत्तिगेयेण विरइदा

बारसाणुवेक्खा

(कत्तिगेयाणुप्पेक्खा)

तिहुवण-तिलयं देवं वंदित्ता तिहुवणिंदं^१ परिपुजं ।
सोच्छं^२ अणुपेहाओ^३ भविय-जणाणंद-जणणीओ ॥१॥

अद्दुव^४ असरण भणिया संसारामेगमणमसुइत्तं ।
आसव-संवर-णामा णिज्जर-लोयाणुपेहाओ^५ ॥२॥

इय जाणिऊण भावहं^६ दुल्लह-धम्माणुभावणा णिच्चं ।
मण-वयण-काय-सुद्धी एदा दस दो य भणिया^७ हु ॥३॥

१. अनिच्चाणुवेक्खा

‘जं किंचिं^१ वि उप्पणं तस्स विणासो हवेइं^२ णियमेण ।
परिणाम-सरूवेण वि^३ ण य किंचिं^४ वि सासयं अत्थि ॥४॥

१. बमस तिहुअणिद । २. बम वुच्छं । ३. व अणुवेहाओ । ४. म अद्दुअं । ५. व० णुवेहाओ । ६. व भावहु । ७. लमसग एदा उद्देसदो भणिया (मस भणियं) । ८. व अद्दुवाणुवेक्खा । ९. बमसग किंपि । १०. ग हवइ । ११. व य । १२. लमसग किंपि ।

जम्मं मरणेण समं संपज्ज जोव्वणं^१ जरा-सहियं ।
लच्छी विणास-सहिया इय सव्वं भंगुरं मुणह ॥५॥

अथिरं परियण-सयणं पुत्त-कलत्तं सुमित्त-लावण्णं ।
गिह-गोहणाइ सव्वं णव-घण-विंदेण सारिच्छं ॥६॥

सुरधणु-तडि व्व चवला इंदिय-विसया सुभिच्च-वग्गा य ।
दिट्ठ-पणट्ठा सव्वे तुरय-गया रहवरादी य ॥७॥

पंथे पहिय-जणाणं जह संजोओ हवेइ^३ खण-मित्तं ।
बंधु-जणाणं च तहा संजोओ अब्हुओ होइ^३ ॥८॥

अइलालिओ वि देहो णहाण-सुयंधेहिं विविह-भक्खेहिं ।
खण-मित्तेण वि^४ विहडइ जल-भरिओ आम-घडओ व ॥९॥

जा सासया ण लच्छी चक्कहराणं पि पुण्णवंताणं ।
सा किं बंधेइ रइं इयर-जणाणं अपुण्णाणं^६ ॥१०॥

कत्थं^५ वि ण रमइ लच्छी कुलीण-धीरे वि पंडिए सूरे ।
पुज्जे धम्मिट्ठे वि य सुवत्त-सुयणे महासत्ते ॥११॥

१. लमसग जुव्वणं । २. ब हवइ । ३. ब हवेइ । ४. ब य । ५. लमसग रई । ६. ब विपुण्णाणं । ७. ब कया वि ।
८. लमसग सुरूवसु० । ९. ब महासुत्ते ।

ता भुंजिज्जउ लच्छी दिज्जउ दाणे^१ दया-पहाणेण ।
जा जल-तरंग - चवला दो तिण्णि दिणाइ^२ चिट्ठेइ ॥१२॥

जो पुण^३ लच्छिं^४ संचदि ण य भुंजदि णेय^५ देदि पत्तेसु ।
सो अप्पाणं वंचदि मणुयत्तं^६ णिप्फलं तस्स ॥१३॥

जो संचिऊण लच्छिं^७ धरणियले संठवेदि अइदूरे ।
सो पुरिसो तं लच्छिं पाहाण-समाणियं कुणदि ॥१४॥

अणवरयं जो संचदि लच्छिं ण य देदि णेय^८ भुंजेदि ।
अप्पणिया वि य लच्छी पर-लच्छि-समाणिया तस्स ॥१५॥

लच्छी-संसत्त-मणो जो अप्पाणं धरेदि कट्ठेण ।
सो राइ-दाइयाणं कज्जं साहेदिं^९ मूढप्पा ॥१६॥

जो वड्डारदिं^{१०} लच्छिं बहु-विह-बुद्धीहिं णेय तिप्पेदिं^{११} ।
सव्वारंभं कुव्वदि रत्ति-दिणं तं पि चित्तेइं^{१२} ॥१७॥

१. लमसग दाणं । २. ब दिणाण तिट्ठेइ । ३. बल पुणु । ४. ब लच्छिं, लग लच्छि मस लच्छी । ५. ब णेव । ६. ब मणुयत्तणं ।
७. लच्छिं पाठो अनिश्चितो । ८. ब णेव । ९. ल साहेहि । १०. लग वड्डारय, मस वड्डारइ । ११. ब तप्पेदि, म तेप्पेदि । १२.
लगम चित्तवदि स चंतवदि ।

ण य भुंजदि वेलाए^१ चिंतावत्थो ण सुवदि^२ रयणीए ।
सो दासत्तं कुव्वदि विमोहिदो लच्छि-तरुणीए^३ ॥१८॥^४

जो वड्डमाण-लच्छिं अणवरयं देदि^५ धम्म-कज्जेसु ।
सो पंडिए^६हिं थुव्वदि तस्स वि सहला हवे^७ लच्छी ॥१९॥

एवं जो जाणित्ता विहलिय-लोयाण धम्म-जुत्ताणं ।
णिरवेक्खो तं देदि^८ हु तस्स हवे जीवियं सहलं ॥२०॥

जल-बुब्बुय^९-सारिच्छं धण-जोव्व^{१०}ण-जीवियं पि पेच्छंता^{११} ।
मण्णंति तो वि णिच्चं अइ-बलिओ मोह-माहप्पो ॥२१॥

चइऊण महामोहं विसए मुणिरुण^{१२} भंगुरे सव्वे ।
णिव्विसयं कुणह मणं जेण सुहं उत्तमं लहह ॥२२॥

२. असरणाणुवेक्खा

तत्थ भवे किं सरणं जत्थ सुरिंदाण दीसदे^{१३} विलओ ।
हरि-हर-बंधादीया कालेण य कवलिया जत्थ ॥२३॥

१. ब वेलाइ चिंता गच्छे ण । २. ब सुयदि, लमग सुअदि । ३. ब तरुणीइ । ४. युग्मम् या युगलम् । ५. लमस देहि । ६. लम पंडियेहिं । ७. ब हवइ । ८. लमसग देहि । ९. बलस वुव्वय, म बुबुय, ग वुव्वुय । १०. लमसग जुव्वण । ११. ब पिच्छंता । १२. लमसग सुणिरुण । १३. लमसम दीसये ।

सीहस्स कमे पडिदं सारंगं जह ण रक्खदे को वि ।
तह मिच्चुणा य गहिदं^१ जीवं पि ण रक्खदे को वि ॥२४॥

जइ देवो वि य रक्खदि^२ मंतो तंतो य खेत्त^३पालो य ।
मियमाणं पि मणुस्सं तो मणुया अक्खया होंति ॥२५॥

अइ-बलिओ वि रउदो मरण-विहीणो ण दीसदे^४ को वि ।
रक्खिज्जंतो वि सया रक्ख-पयारेहिं विविहेहिं ॥२६॥

एवं पेच्छंतो^५ वि हु गह-भूय-पिसाय^६-जोइणी-जक्खं ।
सरणं मण्णइ^७ मूढो सुगाढ-मिच्छत्त-भावादो ॥२७॥

आउ-क्खण मरणं आउं दाउं ण सक्कदे को वि ।
तम्हा देविंदो वि य मरणउ ण रक्खदे को वि ॥२८॥

अप्पाणं पि^८ चवंतं^९ जइ सक्कदि रक्खि^{१०}दुं सुरिंदो वि ।
तो किं छंडदि^{११} सगं सव्वुत्तम-भोय-संजुत्तं ॥२९॥

१. लमग गहियं । २. लमसग रक्खइ । ३. ब खित्तं । ४. लमसग दीसए । ५. ब पिच्छंतो । ६. स भूइपिसाइ । ७. गमन्तइ । ८. लम च । ९. ब चवंतो । १०. ब रक्खियं, ग रक्खिदो । ११. ग छंडिदि ।

दंसण-णाण-चरित्तं सरणं सेवेह^१ परम-सद्धाए ।
अण्णं किं पि ण सरणं संसारे संसरंताणं ॥३०॥

अप्पा णं पि य सरणं खमादि-भावेहिं परिणदो^२ होदि ।
तिव्व-कसायाविट्ठो अप्पाणं हणदि अप्पेण ॥३१॥^३

३. संसाराणुवेक्खा

एक्कं चयदि सरीरं अण्णं गिण्हेदि णव-णवं जीवो ।
पुणु पुणु^४ अण्णं अण्णं गिण्हदि मुंचेदि^५ बहु-वारं ॥३२॥

एवं जं संसरणं णाणा-देहेसु होदि^६ जीवस्स ।
सो संसारो भण्णदि मिच्छ-कसाएहिं जुत्तस्स ॥३३॥

पाव-उदयेण^७ णरए जायदि जीवो सहेदि बहु-दुक्खं ।
पंच-पयारं विविहं अणोवमं^८ अण्ण-दुक्खेहिं ॥३४॥

असुरोदीरिय-दुक्खं सारीरं माणसं तहा विविहं ।
खित्तुब्भवं च तिव्वं अण्णो^९ण्ण-कयं च पंचविहं ॥३५॥

१. लमसग सेवेहि । २. लसग परिणदं । ३. म असरणनुपेक्षा ॥२॥ ४. स पुणपुण । ५. ब मुच्चेदि । ६. लमग ह्वदि ।
७. लमग पाउदयेण, स पाओदएण । ८. ब अनोवमं अन्न० । ९. उमसग अण्णुण्ण ।

छिज्जइ तिल-तिल-मित्तं भिंदिज्जइ तिल-तिलंतरं सयलं ।
वज्ज^१गीए कढिज्जइ णिहप्पए पूय-कुंडमि^२ ॥३६॥

इच्चेवमाइ - दुक्खं जं णरए^३ सहदि एय-समयमि^४ ।
तं सयलं वण्णेदुं ण सक्कदे सहस-जीहो वि ॥३७॥

सव्वं पि होदि णरए खेत्त^५-सहावेण दुक्खदं असुहं ।
कुविदा वि सव्व-कालं अण्णो^६ण्णं होंति^७ णेरइया^८ ॥३८॥

अण्ण-भवे जो सुयणो सो वि य णरए^९ हणेइ अइ-कुविदो ।
एवं तिव्व-विवागं बहु-कालं विसहदे दुक्खं ॥३९॥

तत्तो ^{१०}णीसरिदूणं जायदि तिरिएसु^{११} बहु-वियप्पेसु ।
तत्थ वि पावदि दुक्खं गब्भे वि य छेयणादीयं ॥४०॥

तिरिएहिं खज्जमाणो दुट्ठ-मणुस्सेहि हम्ममाणो वि ।
सव्वत्थ वि संतट्ठो भय^{१२}-दुक्खं विसहदे भीमं ॥४१॥

१. ब वज्जग्गिइ । २. ब कुंडमि, स कुंडमि । ३. ब निरइ । ४. ब समियंमि, म समयंमि (?) । ५. लमग खित्त० ।
६. लमसग अण्णुण्णं । ७. [हंति] । ८. ब नेरइया । ९. ब नरइ । १०. लमसग णीसरिऊणं । ११. ब तिरिइसु । १२. म भयचक्कं ।

अण्णोण्णं^१ खज्जंता तिरिया पावंति दारुणं दुक्खं ।
माया वि जत्थ भक्खदि^२ अण्णो को तत्थ रक्खेदि ॥४२॥

तिव्व-तिसाए^३ तिसिदो तिव्व-विभुक्खाइ भुक्खिदो संतो ।
तिव्वं पावदि दुक्खं उयर^४-हुयासेण^५ डज्जंतो ॥४३॥

एवं बहुप्पयारं दुक्खं विसहदि तिरिय-जोणीसु ।
तत्तो णीसरि^६दूणं^७ लद्धि-अपुण्णो णरो होदि ॥४४॥

अह गब्भे वि य जायदि तत्थ वि णिवडीकयंग-पच्चंगो^८ ।
विसहदि तिव्वं दुक्खं णिग्गम^९माणो वि जोणीदो ॥४५॥

बालो वि पियर-चत्तो पर उच्छिट्ठेण^{१०} वड्ढे दुहिदो ।
एवं जायण-सीलो गमेदि कालं महादुक्खं ॥४६॥

पावेण जणो एसो दुक्कम्म-वसेण जायदे सव्वो ।
पुणरवि करेदि पावं ण य पुण्णं को वि अज्जेदि ॥४७॥

१. लमसग अण्णुण्णं । २. ग भिक्खदियण्णो । ३. व तिसाइ । ४. ग उवर । ५. लमसग हुयासेहिं । ६. उमसग णिसरिऊणं ।
७. ग लद्धियपुण्णो । ८. व सव्वंगो । ९. व णिग्गयमाणो । १०. व उच्छिट्ठेण ।

विरलो^१ अज्जदि^२ पुण्णं सम्मादिट्ठी^३ वएहिं संजुत्तो ।
उवसम-भावे^४ सहिदो णिंदण-गरहाहिं संजुत्तो^५ ॥४८॥

पुण्ण-जुदस्स वि दीसदि^६ इट्ठ-विओयं अणिट्ठ-संजोयं ।
भरहो वि साहिमाणो परिज्जिओ लहुय-भाएण ॥४९॥

सयलट्ठ-विसय-जोओ^७ बहु-पुण्णस्स वि ण सव्व^८हा होदि ।
तं पुण्णं पि ण कस्स वि सव्वं जेणिच्छिदं लहदि ॥५०॥

कस्स वि णत्थि कलत्तं अहव कलत्तं ण पुत्त-संपत्ती ।
अह तेसिं संपत्ती तह वि सरोओ^९ हवे देहो ॥५१॥

अह णीरोओ^{१०} देहो तो धण-धण्णाण जेय^{११} संपत्ती ।
अह^{१२} धण-धण्णं होदि हु तो मरणं झत्ति दुक्केदि^{१३} ॥५२॥

कस्स वि दुट्ठ-कलत्तं^{१४} कस्स वि दुव्वसण-वसणिओ पुत्तो ।
कस्स वि अरि-सम-बंधू कस्स वि दुहिदा वि दुच्चरिया^{१५} ॥५३॥

१. बम विरला । २. व अज्जहि । ३. व सम्माइट्ठी । ४. व संयुत्ता । ५. लमसग दीसइ । ६. व सयलिट्ठविसंजोउ । ७. लसग
सव्वदो, म सव्वदा । ८. व जो णिच्छिदं । ९. ल संसारि । १०. वस सरोवो । ११. म अहव णी० । १२. व निरोओ ।
१३. व जेव । १४. लमसग दुक्केइ । १५. म कलत्ता । १६. ग दुच्चरिआ ।

मरदि सुपुत्तो कस्स वि^१ कस्स वि महिला विणस्सदे^२ इट्ठा ।
कस्स वि अग्नि-पलित्तं गिहं कुडंबं च डज्जेइ ॥५४॥

एवं मणुय-गदीए णाणा-दुक्खाइ विसहमाणो वि ।
ण वि धम्मे कुणदि^३ मइं आरंभं णेय परिचयइ ॥५५॥

संधणो वि होदि णिधणो धण-हीणो तह य ईसरो होदि ।
राया वि होदि भिच्चो भिच्चो वि य होदि णरणाहो ॥५६॥

सत्तू वि होदि मित्तो मित्तो वि य जायदे तहा सत्तू ।
कम्म-विवाग^४-वसादो एसो संसार-सब्भावो ॥५७॥

अह कह वि हवदि देवा तस्स वि^५ जाएदि माणसं दुक्खं ।
दट्टूण महड्डीणं^६ देवाणं रिद्धि-संपत्ती ॥५८॥

इट्ठ-विओगं^७-दुक्खं होदि महड्डीणं^८ विसय-तणहादो ।
विसय-वसादो सुक्खं जेसिं तेसिं कुदो तित्ती ॥५९॥

सारीरिय-दुक्खादो माणस-दुक्खं हवेइ अइ-पउरं ।
माणस-दुक्ख-जुदस्स हि^९ विसया वि दुहावहा हुंति ॥६०॥

१. लमसग कस वि मरदि सुपुत्तो । २. ब विणिस्सदे । ३. ब कुणइ रई आ० । ४. ब किं च इत्थ संसारे स्वरूपं । ५. बमस विवाय ।
६. लमसग य । ७. लमसग महड्डीणं । ८. ब विउयं, म विओगे । ९. ब मड्डीण, लमसग महड्डीण । १०. ब वि ।

देवाणं पि य सुक्खं मणहर-विसएहिं कीरदे^१ जदि हि ।
विसय^२-वसं^३ जं सुक्खं दुक्खस्स वि कारणं तं पि ॥६१॥

एवं सुट्टु-असारे संसारे दुक्ख-सायरे घोरे ।
किं कत्थं वि अत्थि सुहं विचारमाणं सुणिच्छयदो ॥६२॥

दुक्किय-कम्म-वसादो राया वि य असुइ-कीडओ होदि ।
तत्थेव य कुणइ रई पेक्ख^४ह मोहस्स माहप्पं ॥६३॥

पुत्तो वि भाउ जाओ सो चिय^५ भाओ वि देवरो होदि ।
माया होदि सवत्ती जणणो वि य होदि^६ भत्तारो ॥६४॥

एयम्मि भवे एदे संबंधा होंति एय-जीवस्स ।
अण्ण-भवे किं भणइ जीवाणं धम्म-रहिदाणं ॥६५॥^७

संसारो पंच-विहो दव्वे खेत्ते तहेव काले य ।
भऊ-भम^८णो य चउत्थो पंचमओ भाव-संसारो ॥६६॥

१. लमसग कीरए । २. ब विसइ । ३. ग० विसं । ४. ब पेक्खहु, लमग पिक्खह । ५. लमसग विय । ६. लमसग होइ ।
७. इयं गाथा ल प्रतौ नास्ति । ८. ब-अधिको अयं पाठो- वसंततिलयाधणदेवपउमाइणि इत्थि दिट्ठंता । भाया भतिजय देवरो सि पुत्तो सि पुत्तपुत्तो सि । पित्तव्वउ सि वालय होसि तुमं णत्त छकेणं ॥६६॥ तुज्झ पिया मम भाया सुसुरो पुत्तो पइ य जणणो य । तह य पियामहु होइ वालयणत्तणत्थ केणं ॥६७॥ माया य तुज्झ वालय मम जणणी सासुय सवकी य । बहु भाउजया य पियामही य इत्थेव जाया या ॥६८॥ म वसंततिलयाधणदेवपउमाइणि दिट्ठंता बालाय णिसुणहि वयणं तुहु सरिसइं हुंति अट्टदह नत्ता ॥६६॥ पुत्तु भत्तीजउ भायउ देवरु पित्तियउ पुत्तो जो ॥६६॥ तुहु पयिरो मुहु पियरो पियामहो तहइ (य) हवइ भत्तारो । भायउ तहा वि पुत्तो सुसुरु हवय (इ) बालया मज्झ ॥६७॥ तुहु जणणी हुइ भज्जा पियामहि तह य मायरी । सवई हवइ बहु तह सा सुष कहिया अट्टदह णत्ता ॥६८॥
९. ब म भवणो ।

बंधदि मुंचदि^१ जीवो पडिसमयं कम्म-पुग्गला विविहा ।
णोकम्म-पुग्गला वि य मिच्छत्त-कसाय-संजुत्तो ॥६७॥^२

सो को वि णत्थि देसो लोयायासस्स णिरवसेसस्स ।
जत्थ ण सव्वो^३ जीवो जादो मरिदो य बहुवारं ॥६८॥^४

उवसप्पिणि-अवसप्पिणि-पढम-समयादि-चरम-समयंतं ।
जीवो कमेण जम्मदि मरदि य सव्वेसु कालेसु^५ ॥६९॥

णेरइयादि-गदीणं अवर-ट्टिदिदो वर-ट्टिदी जाव^६ ।
सव्व-ट्टिदिसु वि जम्मदि जीवो गेवेज्ज-पज्जंतं ॥७०॥^७

परिणमदि सण्णि-जीवो विविह-कसाएहिं ठिदि-णिमित्तेहिं ।
अणुभाग-णिमित्तेहि य वट्टंतो भाव-संसारे^८ ॥७१॥^९

एवं अणाइ-काले^{१०} पंच-पयारे^{११} भमेइ संसारे ।
णाणा दुक्ख-णिहाणे जीवो मिच्छत्त-दोसेण ॥७२॥

१. ब मुच्चदि। २. गाथान्त्ये बम दव्वे। ३. ब सव्वे। ४. ब जादो य मदोय (परिवर्तनात् पूर्वपाठो)। ५. गाथान्त्ये ब खेत्तं, म खेत्ते। ६. ब समइसु सव्वेसु। ७. बम काले। ८. ग अवरिट्टिदिदो वरिट्टिदी। ९. ब जाम। १०. म भावे [भवे]। ब प्रतौ गाथा मध्ये अन्त्ये च शब्दाश्च लिखिताः गाथा च। गाथान्त्ये भवो इति शब्दः प्राप्तः। ११. लसग संसारो। १२. ब भाव संसारो, म भाव। १३. ब अणायकाले, लमसग अणाइकालं। १४. ब पयारेहिं भमए सं०।

इय संसारं जाणिय मोहं सव्वायरेण चइऊणं ।
तं ज्ञायह स-सरूवं^१ संसरणं^२ जेण णासेइ ॥७३॥^३

४. एगत्ताणुवेक्खा

इक्को जीवो जायदि एक्को^४ गब्भम्मि^५ गिण्हदे देहं ।
इक्को बाल-जुवाणो इक्को वुट्ठो जय-गहिओ ॥७४॥

इक्को^६ रोई सोई इक्को^६ तप्पेइ माणसे दुक्खे ।
इक्को^६ मरदि वराओ णरय^७-दुहं सहदि इक्को वि ॥७५॥

इक्को^८ संचदि पुण्णं एक्को^८ भुंजेदि विविह-सुर-सोक्खं ।
इक्को^८ खवेदि कम्मं इक्को^८ वि य पावए^९ मोक्खं ॥७६॥

सुयणो पिच्छंतो वि हु ण दुक्ख-लेसं पि सक्कदे गहिदुं ।
एवं जाणंतो वि हु तो वि ममत्तं ण छंडेइ^{१०} ॥७७॥

जीवस्स णिच्छयादो धम्मो दह-लक्खणो हवे^{११} सुयणो ।
सो णेइ देव-लोए सो चिय^{१२} दुक्ख-क्खयं कुणइ ॥७८॥

१. लमसग ससहावं। २. ग संसार। ३. बम संसारानुप्रेक्षा। ४. लमसग इक्को। ५. ब गब्भम्मि....देहो। ६. ब एको। ७. ब निरय। ८. ब एको। ९. लमसग इक्को। १०. बम पावइ। ११. स छंडेइ। १२. म सुवणो। १३. स विय।

सव्वायरेण जाणहं^१ एकं जीवं सरीरदो भिण्णं ।
जम्हि दु मुणिदे जीवे^२ होदि^३ असेसं खणे हेयं ॥७९॥

५. अण्णत्ताणुवेक्खा

अण्णं देहं गिण्हदि^४ जणणी अण्णा य होदि कम्मादो ।
अण्णं होदि कलत्तं अण्णो वि य जायदे पुत्तो ॥८०॥

एवं बाहिर-दव्वं जाणदि^५ रूवादु अप्पणो भिण्णं ।
जाणंतो वि हु जीवो तत्थेव हि रच्चदे मूढो ॥८१॥

जो जाणिऊण देहं जीव-सरुवादु^६ तच्चदो भिण्णं ।
अप्पाणं पि य सेवदि कज्ज-करं तस्स अण्णत्तं ॥८२॥

६. असुइत्ताणुवेक्खा

सयल-कुहियाण पिंडं किमि-कुल-कलियं अउच्च-दुग्गंधं ।
मल-मुत्ताण य गेहं देहं जाणेहि^७ असुइमयं ॥८३॥

सुट्टु पवित्तं दव्वं सरस-सुगंधं^८ मणोहरं जं पि ।
देह-णिहित्तं जायदि घिणावणं सुट्टु दुग्गंधं ॥८४॥

१. ब जाणइ । २. लमसग इक्कं । ३. बम जीवो । ४. लमसग होइ । ५. ब एकत्ताणुवेक्खा, म एकत्वानुप्रेक्षा । ६. ब गिण्हिदि ।
७. ब जाण सरुवादि अ० । ८. ब जीवस्स रूवादि । ९. लमस जाणेह, ग जाणेइ । १०. म असुइत्तं । ११. ब सु (यं) धं ।

मणुयाणं^९ असुइमयं विहिणा देहं विणिम्मियं^{१०} जाण ।
तेसिं विरमण-कज्जे ते पुण तत्थेव^{११} अणुरत्ता ॥८५॥

एवंविहं पि देहं पिच्छंता वि य कुणंति अणुरायं ।
सेवंति आयरेण य अलद्ध-पुव्वं^{१२} ति मण्णंता ॥८६॥

जो पर-देह-विरत्तो णिय-देहे ण य करेदि अणुरायं ।
अप्प-सरुव-सुरत्तो असुइत्ते भावणा तस्स ॥८७॥

७. आसवाणुवेक्खा

मण-वयण-काय-जोया जीव-पएसाण फंदण-विसेसा ।
मोहोदणं^{१३} जुत्ता विजुदा वि य आसवा होंति ॥८८॥

मोह-विवाग-वसादो जे परिणामा हवंति जीवस्स ।
ते आसवा मुणिजसु^{१४} मिच्छत्ताइ^{१५} अणेय-विहा ॥८९॥

कम्मं पुण्णं पावं हेउं^{१६} तेसिं च होंति सच्छिदरा ।
मंद-कसाया सच्छा तिव्व-कसाया असच्छा हु ॥९०॥

१. लमसग मणुआणं । २. ब विणिम्मिदं [?] । ३. बपुणु तित्थेव । ४. लग पुव्व ति, म सेव ति । ५. लगस अप्पसरुविसु० ।
६. ब असुइत्तो । ७. ब असुइत्ताणुवेक्खा, म असुचित्वानुप्रेक्षा । ८. ब जीवापइसाण । ९. ब मोहोदइण । १०. स मणिज्जहु ।
११. बम मिच्छत्ताइ । १२. ग हेउ, [हेऊ]

सव्वत्थ वि पिय-वयणं दुव्वयणे दुज्जणे वि खम-करणं ।
सव्वेसिं गुण-गहणं मंद-कसायाण दिट्ठंता ॥११॥

अप्प-पंससण-करणं पुज्जेसु वि दोस-गहण-सीलत्तं ।
वेरं-धरणं च सुइरं तिव्व कसायाण लिंगाणि ॥१२॥

वं जाणंतो वि हु परिचयणीए^१ वि जो ण परिहरइ ।
तस्सासवाणुवेक्खा^२ सव्वा वि णिरत्थया होदि ॥१३॥

एदे मोहय-भावा^३ जो परिवज्जेइ उवसमे लीणो ।
हेयं ति^४ मण्णमाणो आसव-अणुवेहणं^५ तस्स ॥१४॥^६

८. संवराणुवेक्खा

सम्मत्तं देसं-वयं महव्वयंतह जओ कसायाणं ।
एदे संवर-णामा जोगाभावो तहा^७ चेव ॥१५॥

गुत्ती समिदी धम्मो अणुवेक्खा^८ तह य परिसह^९ -जओ वि ।
उक्किट्ठं चारित्तं संवर-हेदू^{१०} विसेसेण ॥१६॥

१. ल खेरिधरणं, म वेरिध० । २. ब परच०, ल परिवयणीये, सग ०णीये । ३. लमसग ०णुपिक्खा । ४. लमसग मोहजभावा ।
५. लमसग हेयमिदि म० । ६. लमसग अणुपेहणं । ७. ब आश्रवाणुवेक्खा, म आश्रवानुप्रेक्षा । ८. उमग तह च्चेय, स तह चेव ।
९. ब अणुवेहा सग ०विक्खा । १०. लमग तह परीसह, स तय परीसह । ११. ब हेऊ ।

गुत्ती जोग-णिरोहो समिदी य पमाद^१ वज्जणं चेव ।
धम्मो दया-पहाणो सुतत्त^२-चिंता अणुप्पेहा^३ ॥१७॥

सो वि परीसह-विजओ छुहादि^४-पीडाण अइ-रउद्दाणं ।
सवणाणं च मुणीणं उवसम-भावेण जं सहणं ॥१८॥

अप्प-सरूवं वत्थुं चत्तं रायादिएहि दोसेहिं ।
सज्झाणम्मि णिलीणं^५ तं जाणसु उत्तमं चरणं ॥१९॥

एदे संवर-हेदू^६ विचारमाणो वि जो ण आयरइ ।
सो भमइ^७ चिरं कालं संसारे दुक्ख-संततो ॥१००॥

जो पुण^८ विसय^९-विरत्तो अप्पाणं सव्वदो^{१०} वि संवरइ ।
मणहर-विसएहिंतो^{११} तस्स फुडं संवरो होदि ॥१०१॥^{१२}

९. णिज्जाणुवेक्खा

बारस-विहेण तवसा णियाण-रहियस्स णिज्जरा होदि ।
वेरग-भावणादो णिरहंकारस्स^{१३} णाणिस्स ॥१०२॥

१. मस पमाय-१ । २. ब सुतत्थ-, लसग सुतत्त । ३. ब अणुवेहा । ४. लमग छुहाइ । ५. ब विलीणं[?] । ६. ब हेदू, लसग हेदुं
म हेदु । ७. ब भमेइ [भमइ य चिरकालं] । ८. ब पुणु । ९. ग विसइ । १०. लमसग सव्वदा । ११. ब विसयेहिंतो ।
१२. ब संवराणुवेक्खा । १३. लस ०कारिस्स ।

सव्वेसिं कम्माणं सत्ति^१-विवाओ^२ हवेइ अणुभाओ ।
तदणंतरं तु सडणं कम्माणं णिज्जरा जाण ॥१०३॥

सा पुण^३ दुविहा णेया सकाल-पत्ता तवेण कयमाणा ।
चदुगदीण^४ पढमा वय-जुत्ताणं हवे बिदिया ॥१०४॥

उवसम-भाव-तवाणं जह जह वड्डी^५ हवेइ^६ साहूणं ।
तह तह णिज्जर-वड्डी^७ विसेसदो धम्म-सुक्कादो ॥१०५॥

मिच्छादो सद्विड्डी असंख-गुण-कम्म-णिज्जरा होदि ।
तत्तो अणुवय-धारी तत्तो य महव्वई^८ णाणी ॥१०६॥

पढम-कसाय-चउण्हं विजोजओ तह य 'खवय-सीलो य ।
दंसण-मोह-तियस य तत्तो उवसमगं^९-चत्तारि ॥१०७॥

खवगो य खीण-मोहो सजोइ-णाहो^{१०} तहा^{११} अजोईया ।
एदे^{१२} उवरिं उवरिं असंख-गुण-कम्म-णिज्जरया ॥१०८॥

१. बसत्त । २. लविवागो । ३. बपुणु । ४. बचाऊगदीणं, चाउ० । ५. मवुड्डी । ६. बहवइ । ७. दवुड्डी । ८. सखवइ ।
९. बउवमग्ग । १०. बसयोगिणाहो, वसजोयणाणो । ११. बतहआयोगीय । १२. दएदो ।

जो विसहदि दुव्वयणं साहम्मिय^१ हीलणं च उवसग्गं ।
जिणिऊण कसाय-रिउं तस्स हवे णिज्जरा विउला^२ ॥१०९॥

रिण-मायणं व^३ मण्णइ जो उवसग्गं परीसहं तिव्वं ।
पाव-फलं मे एदं मया वि जं संचिदं^४ पुव्वं ॥११०॥

जो चिंतेइ सरीरं ममत्त-जणयं विणस्सरं 'असुइं ।
दंसण-णाण-चरित्तं सुह-जायं णिम्मलं णिच्चं ॥१११॥

अप्पाणं जो णिंदइ गुणवंताणं करेइ^५ बहु-माणं ।
मण-इंदियाण विजई स सरूव-परायणो होउ^६ ॥११२॥

तस्स य सहलो जम्मो तस्स 'य पावस्स^७ णिज्जरा होदि ।
तस्स य^८ पुण्णं वड्ढदि तस्स वि^९ सोक्खं परं^{१०} होदि ॥११३॥

जो सम-सोक्ख^{११}-णिलीणो वारंवारं सरेइ अप्पाणं ।
इंदिय-कसाय-विजई तस्स हवे णिज्जरा परमा ॥११४॥^{१४}

१. बसाहम्मिही० । २. बणिज्जरविउलं । ३. लमसगमोयणुव्व । ४. बसंचयं । ५. बअसुइं । ६. लमसगकरेदि ।
७. गहोऊ (होइ) । ८. लमसगवि । ९. गपाकस्स । १०. उमसगविय । ११. लमसगय । १२. बपरो । १३. उमसगसुक्ख ।
१४. बनिज्जराणुवेक्खा ।

१०. लोगाणुवेक्खा

सव्वायासमणंतं^१ तस्स य बहु-मज्झ-संठि^२ओ लोओ ।
सो केण वि णेव^३ कओ ण य धरिओ हरि-हरादीहिं ॥११५॥

अण्णोण्ण-पवेसेण य दव्वाणं अच्छणं हवे^४ लोओ ।
दव्वाणं णिच्चत्तो लोयस्स वि मुणह^५ णिच्चत्तं^६ ॥११६॥

परिणाम-सहावादो पडिसमयं परिणमंति दव्वाणि^७ ।
तेसिं परिणामादो लोयस्स वि मुणह^८ परिणामं ॥११७॥

सत्तेक^९-पंच-इक्का मूले मज्झे तहेव बंभंते ।
लोयंते रज्जूओ पुव्वावरदो^{१०} य वित्थारो ॥११८॥

दक्खिण-उत्तरदो पुण^{११} सत्त वि रज्जू हवंति^{१२} सव्वत्थ ।
उट्ठं^{१३} चउदह^{१४} रज्जू सत्त वि रज्जू घणो लोओ ॥११९॥

मेरुस्स हिट्ठ-भाए^{१५} सत्त वि रज्जू हवेइ अह-लोओ^{१६} ।
उट्ठम्मि उट्ठ-लोओ मेरु-समो मज्झिमो लोओ ॥१२०॥

१. ग सव्वागासंम० । २. बम संठिउ, लग संठियो, स संठिगो । ३. म ण्णेय, सग णेय । ४. लसग भवे । ५. ब मुणहि ।
६. ग णिच्चत्तं । ७. ल तच्चाणि । ८. ब मुणहि । ९. लग सत्तेक, म सत्तेक्क, स सत्तेक । १०. ग पुव्वावरदो । ११. ब पुणु ।
१२. लसग हवेति । १३. ब उट्ठं (?), लसग उट्ठो, स उट्ठो । १४. लसग चउदस, मचउदस । १५. लग भागे ।
१६. ब हवेइ अहो लोउ (?), लसग हवे अहो लोओ, म हवेइ अह लोउ ।

दीसंति जत्थ अत्था जीवादीया स भण्णदे^१ लोओ ।
तस्स सिहरम्मि सिद्धा अंत-विहीणा विरायंते^२ ॥१२१॥

एइंदिएहिं^३ भरिदो पंच-पयारेहिं सव्वदो लोओ ।
तस-णाडीए^४ वि तसा णबाहिरा होंति सव्वत्थ ॥१२२॥

पुण्ण वि "अपुण्ण वि य थूला जीवा हवंति साहारा ।
छव्विह^५-सुहमा^६ जीवा लोयायासे वि सव्वत्थ ॥१२३॥

पुढवी^७-जलग्गि-वाऊ चत्तारि वि होंति^८ बायरा सुहमा ।
साहारण-पत्तेया वणप्फदी^९ पंचमा दुविहा ॥१२४॥

साहारणा वि दुविहा अणाइ^{१०}-काला^{११} य साइ-काला य ।
ते वि^{१२} य बादर-सुहमा सेसा पुण^{१३} बायरा सव्वे ॥१२५॥

साहारणाणि जेसिं आहारुस्सास-काय-आऊणि ।
ते साहारण-जीवा णंताणंत-प्पमाणाणं ॥१२६॥^{१५}

१. ब भण्णइ । २. लसग विरायंति । ३. बस ंदिएहि । ४. ब नाडिए । ५. बलसमग यपुण्णा । ६. बलसग छविह ।
७. ब सुहमा । ८. लग पुढवि । ९. ब हुंति । १०. ब वणप्फदि । ११. लग अणाय । १२. लसग कालाइ साइकालाइ ।
१३. ब तेपुणु बादर, लतेचिय । १४. ब पुणु । १५. ब युगलं ।

ण य जेसिं पडिखलणं पुढवी^१-तोएहिं अग्गि-वाएहिं ।
ते जाण सुहुम-काया इयरा पुण^२ थूल-काया य ॥१२७॥

पत्तेया वि य दुविहा णिगोद-सहिदा^३ तहेव रहिया य ।
दुविहाहोंति^४ तसा वि य वि-ति-चउरक्खा तहेव पंचक्खा ॥१२८॥^५

पंचक्खा वि य तिविहा जल-थल-आयास-गामिणो तिरिया ।
पत्तेयं ते दुविहा मणेण जुत्ता^६ अजुत्ता य ॥१२९॥

ते वि पुणो वि य दुविहा गब्भज-जम्मा तहेव संमुच्छा ।
भोग-^७भुवा गब्भ-भुवा थलयर-णह^८-गामिणो सण्णी ॥१३०॥

अट्ट वि गब्भज दुविहा तिविहा संमुच्छिणो वि तेवीसा ।
इदि पणसीदी भेया^९ सव्वेसिं होंति तिरियाणं ॥१३१॥

अज्जव-मिलेच्छ^{१०}-खंडे भोग-महीसु^{११} वि कुभोग-भूमीसु ।
मणुया हवंति दुविहा णिव्वित्ति-अपुण्णगा पुण्णा ॥१३२॥

१. म पुहई, लग पुहवी । २. ब जाणि । ३. ब पुणु । ४. ब सहिया । ५. ब हुंति । ६. साहारणाणि इत्यादि गाथा (१२६) ब पुस्तकेऽत्रा आहारुउसास्सआउकाऊणि इति पाठान्तरेण पुनरुक्ता दृश्यते । ७. म हुत्ता अहुत्ता य । ८. ब भुया । ९. स नभ । १०. बग समु० । ११. स भेदा । १२. स मिलेछे, ग मलेछ ।

संमुच्छिया मणुस्सा अज्जव-खंडेसु होंति^१ णियमेण ।
ते पुण लद्धि^२-अपुण्णा णारय-देवा वि ते दुविहा ॥१३३॥^३

आहार-सरीरिंदिय^४-णिस्सासुस्सास-भास^५-मणसाणं^६ ।
परिणइ^७ वावारेसु य जाओ छ च्चेव^८ सत्तीओ ॥१३४॥

तस्सेव कारणाणं पुग्गल-खंधाण जा हु णिप्पत्ती ।
सा पज्जत्ती^९ भण्णादि छब्भेया जिणवरिंदेहिं ॥१३५॥

पज्जत्तिं गिण्हंतो मणु-पज्जत्तिं ण जाव समणोदि^{१०} ।
ता णिव्वत्ति-अपुण्णो मण^{११}-पुण्णो भण्ण^{१२}दे पुण्णो ॥१३६॥

उस्सासट्टारसमे भागे जो मरदि ण य समाणेदि ।
^{१३}एक्को वि य पज्जत्ती लद्धि-अपुण्णो^{१४} हवे सो दु ॥१३७॥

लद्धियपुण्णे पुण्णं पज्जत्ती एयक्ख-वियल-सण्णीणं ।
चदुपण छक्कं कमसो पज्जत्तीए^{१५} वियाणेह ॥१३८॥

१. ब हुंति । २. ब लद्ध । ३. ब एव अट्टणउदी भेया । ४. मग सरिरेंदिय । ५. स हास । ६. ब मणुसाणं । ७. ब परिणवइ । ८. ब छव्वेव । ९. ग भणिदि छब्भेया । १०. म समाणेदि । ११. ब मस मणु । १२. उग भण्णते । १३. ब एक्का (?) लमसग एका । १४. मग लद्धियपुणो । १५. ब पज्जत्तीय (?) ।

मण-वयण-काय-इंदिय-णिस्सासुस्सास-आउ-उदयाणं ।
जेसिं जोए जम्मदि मरदि^१ विओगम्मि ते वि दह पाणा ॥१३९॥

एयक्खे चदु पाणा बि-ति-चउरिंदिय-असण्णि-सण्णीणं ।
छह सत्त अट्ठ^३ णयं दह पुण्णाणं कमे पाणा ॥१४०॥

दुविहाणमपुण्णाणं इंगि^५-वि-ति-चउरक्ख-अंतिम-दुगाणं ।
तिय चउ पण छह सत्त य कमेण पाणा मुणेयव्वा ॥१४१॥

वि-ति-चउरक्खा जीवा हवंति णियमेण कम्म-भूमीसु ।
चरिमे दीवे अद्धे चरम^६ समुद्धे वि सव्वेसु ॥१४२॥

माणुस-खित्तस्स बहि^७ चरिम दीवस्स अद्धयं जाव^८ ।
'सव्वत्थे वि तिरिच्छा हिमवद^९-तिरिएहिं सारिच्छा ॥१४३॥

लवणोए कालोए अंतिम^{१०}-जलहिम्मि जलयरा^{११} संति ।
सेस-समुद्धेसु पुणो ण जलयरा संति णियमेण ॥१४४॥

खरभाय-पंकभाए भावण-देवाण होंति भवणाणि ।
विंतर^{१२}-देवाण तहा दुणहं पि य तिरिय-लोयम्मि^{१३} ॥१४५॥

१. लमग आउरुयाणं, स आउसहियाणं । २. बग मरिदि । ३. बसत्तट्ठ । ४. गइग । ५. लचरिम । ६. ग चरमे । ७. बजाम ।
८. लसग सव्वत्थि वि । ९. व हिमवदितिरियेहि । १०. बअंतम । ११. लग जलचरा । १२. गविंतर । १३. लमसग तिरियलोए वि ।

जोइसियाण विमाणा रज्जू-मित्ते वि तिरिय-लोए वि^१ ।
कप्प-सुरा उट्ठम्मि^२ य अह-लोए होंति^३ णेरइया ॥१४६॥

बादर^४-पज्जत्ति-जुदा घण-आवलिया असंख-भागा दु ।
किंचूण^५-लोय-मित्ता तेऊ वाऊ जहा-कमसो ॥१४७॥

पुढवी-तोय^६-सरीरा पत्तेया वि य पइट्टिया इयरा ।
होंति^७ असंखा सेढी पुण्णापुण्णा य तह य तसा ॥१४८॥

बादर^८-लद्धि-अपुण्णा^९ असंख-लोया हवंति पत्तेया ।
तह य अपुण्णा सुहुमा पुण्णा वि य संख-गुण-गणिया ॥१४९॥

सिद्धा संति अणंता सिद्धाहिंतो^{१०} अणंत-गुण-गणिया ।
होंति णिगोदा जीवा भागमणंतं अभव्वा य ॥१५०॥

सम्मच्छिमा^{११} हु मणुया सेढिय^{१२} संखिज्ज-भाग-मित्ता हु ।
गब्भज-मणुया सव्वे संखिज्जा होंति णियमेण ॥१५१॥

१. ब - लोए मि । २. लग उट्ठम्मि, स उट्ठम्मि । ३. ब हुंति । ४. ब स्थितित्वं ॥ बादर इत्यादि । ५. बग बादर । ६. सग किंचूणा ।
७. ग पुवीयतोय । ८. ब हुंति । ९. ब वायर । १०. मसग लद्धियपुण्णा । ११. सिद्धेहिंतो । १२. ब सम्मच्छिमा, लमस सम्मच्छिया, ग सम्मच्छिया । १३. ब सेढिअसं । १४. ब संखाछ ॥ देवा वि इत्यादि ।

देवा वि णारया वि य लद्धियपुण्णा हु संतरा^१ होंति ।
सम्मच्छियां^२ वि मणुया सेसा सव्वे णिरंतरया ॥१५२॥^३

मणुयादो णेरइया णेरइयादो असंख-गुण-गुणिया^४ ।
सव्वे हवंति देवा पत्तेय-वणप्फदी^५ तत्तो ॥१५३॥

पंचक्खा चउरक्खा लद्धियपुण्णा^६ तहेव तेयक्खा ।
वेयक्खा वि य कमसो विसेस-सहिदा^७ हु सव्व-संखाए^८ ॥१५४॥

चउरक्खा पंचक्खा वेयक्खा तह य जाणं^९ तेयक्खा ।
एदे पज्जत्ति-जुदा अहिया अहिया कमेणेव ॥१५५॥

परिवज्जिय सुहुमाणं सेस-तिरक्खाणं^{१०} पुण्ण-देहाणं ।
इक्को भागो होदि हु संखातीदा अपुण्णाणं ॥१५६॥

सुहुमापज्जत्ताणं इक्को^{११} भागो हवेदि णियमेण ।
संखिज्जा^{१२} खलु भागा तेसिं पज्जत्ति-देहाणं ॥१५७॥

१. लमसग सांतरा । २. बग सम्मच्छिया । ३. ब अंतरं । मणुयादो इत्यादि । ४. स गुणिदा । ५. ग वणप्पदी । ६. ब लद्धिअपुण्णा तहेय ।
७. ब विसेसिसहदा, ग विसेसहिदा । ८. स संखाय, म सव्वजए । ९. म जाणि । १०. लमस तिरक्खाण । ११. लमसग एगो भागो
हवेइ । १२. ब संखज्जा ।

संखिज्ज-गुणा देवा अंतिम-^१पडलादु आणदं^२ जाव^३ ।
तत्तो असंख-गुणिदा सोहम्मं जाव पडिपडलं ॥१५८॥

सत्तम-णारयहिंतो असंख-गुणिदा^४ हवंति णेरइया ।
जाव य पढमं णरयं बहु-दुक्खा होंति^५ हेट्टिट्ठा^६ ॥१५९॥

कप्प-सुरा भावणया विंतर-देवा तहेव जोइसिया ।
बे^७ हुंति असंख-गुणा संख-गुणा होंति जोइसिया ॥१६०॥^८

पत्तेयाणं आऊ वास-सहस्साणि दह हवे परमं^९ ।
अंतो मुहुत्तमाऊ^{१०} साहारण-सव्व-सुहुमाणं ॥१६१॥

बावीस-सत्त-सहसा पुढवी-तोयाण आउसं होदि ।
अग्गीणं^{११} तिण्णि दिणा तिण्णि सहस्साणि वाऊणं ॥१६२॥

बारस-वास वियक्खे^{१२} एगुणवण्णा दिणाणि तेय^{१३}क्खे ।
चउरक्खे छम्मासा पंचक्खे तिण्णि पल्लाणि ॥१६३॥^{१४}

१. ल पडलादु, स पडलादो, ग पडलादो । २. लग आरणं, स आणदे । ३. ब जाम । ४. ब गुणिया । ५. सग हवंति । ६. बम हिट्टिट्ठा ।
७. बम ते । ८. ब अल्पबहुत्वं । पत्तेयाणं इत्यादि । ९. लगपरमा । १०. ब मुहुत्तमाऊ । ११. ब अग्गिणं, म अग्गीणं । १२. ब
वियक्खे । १३. ब तेअक्खे । १४. ब उत्कृष्टं सव्व इत्यादि ।

सव्व-जहणं आऊ^१ लद्धि-अपुण्णाण^२ सव्व-जीवाणं ।
मज्झिम-हीण-महुत्तं^३ पज्जत्ति-जुदाण णिकिट्ठं^४ ॥१६४॥

देवाण^५ णारयाणं सायर-संखा हवंति तेतीसा^६ ।
उक्किट्ठं च जहणं वासाणं दस सहस्साणि ॥१६५॥^७

अंगुल-असंख-भागो एयक्ख^८-चउक्ख-देह-परिमाणं ।
जोयणं^९-सहस्स-महियं पउमं उक्कस्सयं जाण ॥१६६॥

वारस-जोयणं^{१०} संखो कोस^{११}-तियं गोब्भिया^{१२} समुद्धिटा ।
भमरो जोयणमेगं^{१३} ^{१४}सहस्स संमुच्छिमो^{१५} मच्छो ॥१६७॥

पंच-सया धणु-छेहा^{१६} सत्तम-णरए हवंति णारइया^{१७} ।
तत्तो उस्सेहेण य अद्धद्धा होंति^{१८} उवरुवरिं ॥१६८॥

असुराणं पणवीसं सेसं णव-भावणा य दह-दंडं ।
विंतर-देवाण तहा जोइसिया^{१९} सत्त-धणु देहा ॥१६९॥

१. व आउ, म आउं, ग आयु । २. लमसग - यपुण्णण । ३. लमग मुहुत्तं । ४. व निकिट्ठं । ५. ग देवाणं । ६. ग तेतीसा ।
७. व आउसं । अंगुल इत्यादि । ८. ल एगक्ख । ९. व जोइण । १०. व जोइण । ११. व क्कोस । १२. लमसग गुब्भिया ।
१३. व जोइणमेकं । १४. लम सहस्सं, म सहस्सा । १५. लमसग समुच्छिमो । १६. व पंचसधणुच्छेहा (?) । १७. लमग णेरइया ।
१८. व हुंति । १९. ग जोयसिया ।

दुग-दु-चदु-चदु-दुग-कप्प-सुराणं सरीर-परिमाणं ।
सत्तच्छ^१-पंच-हत्था चउरो अद्धद्ध-हीणा य ॥१७०॥

हिट्ठिम-मज्झिम-उवरिम-गेवजे^२ तह विमाण चउदसए ।
अद्ध-जुदा वे^३ हत्था हीणं अद्धद्धयं उवरिं ॥१७१॥

^४अवसप्पिणीए पढमे काले मणुया ति-कोस-उच्छेहा ।
छट्टस्स वि अवसाणे हत्थ-पमाणा विवत्था य ॥१७२॥

सव्व-जहणो देहो लद्धि-अपुण्णाण^५ सव्व-जीवाणं ।
अंगुल-असंख-भागो अणेय-भेओ हवे सो वि ॥१७३॥

वि-ति-चउ-पंचक्खाणं जहण-देहो हवेइ पुण्णाणं ।
अंगुल-असंख-भागो संख-गुणो सो वि उवरुवरिं^६ ॥१७४॥

अणुद्धरीयं^७ कुंथो^८ मच्छी काणा य सालिसित्थो य ।
पज्जत्ताण तसाणं जहण-देहो विणिद्धिट्ठो ॥१७५॥^९

लोय-पमाणो जीवो देह-पमाणो वि अच्छदे खेत्ते ।
उग्गाहणं^{१०}-सत्तीदो संहरण-विसप्प-धम्मादो ॥१७६॥

१. ग सत्तचपंच, [सत्तछहपंच?] । २. व गेवजे, म गेविजे । ३. [वज?] । ४. म उवसं । ५. म लद्धियपुण्णाण (?) ।
६. ग उवरुवरि । ७. व अणुधरीयं, लम आणुधं, स आणुद्धं, ग अणुधं । ८. लम कुंथुमच्छा, मस कुंथं (?) । ९. व देहप्रमाणं ।
लोय इत्यादि । १०. [ओगाहण] ।

सव्व-गओ जदि जीवो सव्वत्थ वि दुक्ख-सुक्ख-संपत्ती ।
जाइज्ज^१ ण सा दिट्ठी णिय-तणु-माणो तदो जीवो ॥१७७॥

जीवो णाण-सहावो जह अग्गी उण्हवो^२ सहावेण ।
अत्थंतर-भूदेण हि णाणेण ण सो हवे णाणी ॥१७८॥

जदि जीवादो भिण्णं सव्व-पयारेण हवदि तं णाणं ।
गुण^३-गुणि-भावो य तहा दूरेण पणस्सदे^४ दुण्हं ॥१७९॥

जीवस्स वि णाणस्स वि गुणि-गुण^५-भावेण कीरए भेओ ।
जं जाणदि तं णाणं एवं भेओ कहं होदि ॥१८०॥

णाणं भूय-वियारं जो मण्णदि सो वि भूद-गहिदव्वो ।
जीवेण विणा णाणं किं केण वि दीसदे^६ कत्थ ॥१८१॥

सच्चेयण-पच्चक्खं जो जीवं णेव^७ मण्णदे^८ मूढो ।
सो जीवं ण मुणंतो जीवाभावं कहं कुणदि ॥१८२॥

दि ण य हवेदि जीवो ता को वेदेदि सुक्ख-दुक्खाणि ।
इंदिय-विसया सव्वे को वा जाणदि विसेसेण ॥१८३॥

१. म जोइज्ज (?) । २. लमस उण्हओ । ३. ब गुणिगुणि । ४. म विणस्सदि । ५. ब गुणिगुणि, लमसग गुणगुणि ।
६. लमसग दीसए । ७. लसग णेय, म णय । ८. ग मण्णदि ।

संकप्प-मओ जीवो सुह-दुक्खमयं हवेइ संकप्पो ।
तं चिय वेददि^१ जीवो देहे मिलिदो वि सव्वत्थ ॥१८४॥

देह^२-मिलिदो वि जीवो सव्व-कम्माणि^३ कुव्वदे जम्हा ।
तम्हा पवट्टमाणो एयत्तं वुज्झदे^४ दोण्हं^५ ॥१८५॥

देह-मिलिदो वि पिच्छदि देह-मिलिदो वि णिसुण्णदे^६ सहं ।
देह-मिलिदो वि भुंजदि देह^७-मिलिदो वि 'गच्छेदि ॥१८६॥

राओ हं भिच्चो हं सिट्ठी हं चेव दुब्बलो बलिओ ।
इदि एयत्ताविट्ठो दोण्हं^८ भेयं ण बुज्झेदि ॥१८७॥

जीवो हवेइ^९ कत्ता सव्वंकम्माणि कुव्वदे जम्हा ।
कालाइ-लद्धि-जुत्तो संसारं कुणइ^{१०} मोक्खं च ॥१८८॥

जीवो वि हवइ भुत्ता कम्म-फलं सो वि भुंजदे जम्हा ।
कम्म-विवायं विविहं सो वि य^{११} भुंजेदि संसारे ॥१८९॥

जीवो वि हवे^{१२} पावं अइ-तिव्व-कसाय-परिणदो णिच्चं ।
जीवो वि हवइ^{१३} पुण्णं उवसम-भावेण संजुत्तो ॥१९०॥

१. ग वेददे । २. ब देहि । ३. [सव्वंकम्माणि] । ४. बलमसग वुज्झदे । ५. ब दुण्हं । ६. लमसग णिसुण्णदे, [देहे मिलिदो वि णिसुण्णदे] । ७. (देहे) । ८. लमसग गच्छेइ, ब गच्छेदि (?) । ९. ब दुण्हं । १०. म हवेदि । ११. लमसग कुणदि, ग कुणद ।
१२. ब सो चिय । १३. लमसग हवइ । १४. उमसग जीवो हवेइ ।

रयणत्तय-संजुत्तारे जीवो वि हवेइ उत्तमं तित्थं ।
संसारं तरइ जदो रयणत्तय-दिव्व-णावाए^१ ॥१९१॥

जीवा^२ हवंति तिविहा^३ बहिरप्पा तह य अंतरप्पा य ।
परमप्पा वि य दुविहा अरहंता तह य सिद्धा य ॥१९२॥

मिच्छत्त-परिणदप्पा तिव्व-कसाएण सुट्ठु^४ आविट्ठो ।
जीवं देहं एककं मण्णंतो होदि बहिरप्पा ॥१९३॥

जे जिण-वयणे कुसला भेयं^५ जाणंति जीव-देहाणं ।
णिज्जिय-दुट्ठ-मया अंतरप्पा^६ य ते तिविहा ॥१९४॥

पंच-महव्वय-जुत्ता धम्मे सुक्के वि संठिदा^७ णिच्चं ।
णिज्जिय-सयल-पमाया उक्किट्ठा अंतरा होंति ॥१९५॥

सावय-गुणेहिं जुत्ता पमत्त-विरदा य मज्झिमा होंति ।
जिण-वयणे अणुरत्ता उवसम-सीला महासत्ता ॥१९६॥

अविरय^८-सम्मादिट्ठी^९ होंति जहण्णा विणिंद^{१०} पय भत्ता ।
अप्पाणं णिंदंता गुण-गहणे^{११} सुट्ठु अणुरत्ता ॥१९७॥

१. ब नावाए । २. ग जीवो । ३. ब तिविहा । ४. बस सुट्ठु, ल कसाएट्ठु, स कसाएसु सुट्ठु, ग कसासुट्ठियाविट्ठो । ५. स भेदं (?) ।
६. [अंतरअप्पा] । ७. लसग संठिया । ८. स अविरद । ९. ब सम्मादिट्ठी । १०. ब जिणिंद, ग जिणंद । ११. म सुट्ठु ।

ससीरा अरहंता केवल-णाणेण मुणिय-सयलत्था ।
णाण-सरीरा सिद्धा सव्वुत्तम-सुक्ख^१-संपत्ता ॥१९८॥

णीसेस^२-कम्म-णासे अप्प-सहावेण जा समुप्पत्ती ।
कम्मज-भाव-खए वि य सा वि य पत्ती^३ परा होदि ॥१९९॥

जइ पुण^४ सुद्ध-सहावा सव्वे जीवा अणाइ-काले वि ।
तो^५ तव-चरण-विहाणं सव्वेसिं णिप्फलं होदि ॥२००॥^६

ता कह^७ गिणहदि देहं णाणा-कम्माणि ता कहं कुणदि ।
सुहिदा वि य दुहिदा^८ वि य णाणा-रूवा^९ कहं होंति^{१०} ॥२०१॥^{११}

सव्वे कम्म-णिबद्धा संसरमाणा अणाइ-कालमिहि ।
पच्छा तोडिय बंधं सिद्धा सुद्धा^{१२} धुवं^{१३} होंति ॥२०२॥^{१४}

जोअण्णोण्ण-पवेसो जीव-पएसाण कम्म-खंधाणं ।
सव्व-बंधाण वि^{१५} लओ सो बंधो होदि जीवस्स ॥२०३॥

१. लग सौक्ख । २. लमसग णिस्सेस । ३. म मुत्ती । ४. ब पुणु । ५. ब ते । ६. ब किंच । ता कह इत्यादि । ७. लमसग किह ।
८. ब सुहिदा वि दुहिदा । ९. ब रूवं (?) । १०. ब हंति, मग होंति । ११. ब तदो वं भवति: । सव्वे इत्यादि । १२. म सुद्धा सिद्धा ।
१३. ब धुवं (?) , म धुआ, स धुवा । १४. ब को बंधो ॥ जो अण्णोण्ण इत्यादि । १५. म वल्लिउ ।

उत्तम-गुणाण धामं सव्व-दव्वाण^१ उत्तमं दव्वं ।
तच्चाण परम-तच्चं जीवं जाणेह^२ णिच्छयदो ॥२०४॥

अंतर-तच्चं जीवो बाहिर-तच्चं हवंति सेसाणि ।
णाण-विहीणं दव्वं हियाहियं^३ णेय^४ जाणेदि ॥२०५॥^५

सव्वो लोयायासो पुग्गल-दव्वेहि सव्वदो भरिदो^६ ।
सुहुमेहि बायरेहि य णाणा-विह-सत्ति-जुत्तेहिं ॥२०६॥

जं इंदिएहिं गिज्झं रूवं-रस^७-गंध-फास-परिणामं ।
तं चिय^८ पुग्गल-दव्वं अणंत-गुणं जीव-रासीदो ॥२०७॥

जीवस्स बहु-पयारं^९ उवयारं कुणदि पुग्गलं दव्वं ।
देहं च इंदियाणि य वाणी उस्सास-णिस्सासं^{१०} ॥२०८॥

अण्णं पि एवमाई उवयारं कुणदि जाव^{११} संसारं^{१२} ।
मोह-अणाण-मयं^{१३} पि य परिणामं कुणदि जीवस्स ॥२०९॥

१. [सव्वदव्वाण] । २. ब जाणेहि (?) । ३. लसग हेयाहेयं । ४. ब णेव । ५. ब जीवणिरूपणं । सव्वो इत्यादि । ६. व भरिओ ।
७. लस रूवरस । ८. ब तें विय, मस वि विय । ९. मग बहुप्पयारं । १०. म णीसासं । ११. ब जाम । १२. सग संसारे ।
१३. ब मोहं नाण (?), म अणाण -, स मोहं, गमोहं अणाणमियं पिय, [मोहणाण-मयं] ।

जीवा वि दु जीवाणं उवयारं कुणदि सव्व-पच्चक्खं ।
तत्थ वि पहाण-हेऊ^१ पुण्णं पावं च णियमेणं^२ ॥२१०॥

का वि अउव्वा दीसदि पुग्गल-दव्वस्स एरिसी^३ सत्ती ।
केवल-णाण-सहावो^४ विणासिदो^५ जाइ जीवस्स ॥२११॥^६

धम्ममधम्मं दव्वं गमण-ट्टाणाण कारणं कमसो ।
जीवाण पुग्गलाणं बिण्णि वि लोग^७-प्पमाणाणि ॥२१२॥

सयलाणं दव्वाणं जं दादुं सक्कदे हि अवगासं ।
तं आयासं दुविहं^८ लोयालोयाण भेएण^९ ॥२१३॥

सव्वाणं दव्वाणं अवगाहण-सत्ति^{१०} अत्थि परमत्थं ।
जह भसम-पाणियाणं जीव-पएसाण^{११} बहुयाणं ॥२१४॥

जदि ण हवदि सा सत्ती सहाव-भूदा हि सव्व-दव्वाणं ।
^{१२}एक्केक्कास-पएसे कह^{१३} ता सव्वाणि वट्टंति ॥२१५॥

१. बलग हेउ, म हेउं, से हेऊं । २. ग नियमेण । ३. बस एरसी । ४. मस सहाओ, ग सहाउ । ५. ग विणासदो ।
६. ब पुद्दलनिरूपणं ॥ धम्म इत्यादि । ७. ब लोय । ८. सग दुविहा । ९. म भेएहिं, ग भेदेण । १०. ब सत्ती, स अवगाहणदाणसत्ति
परमत्थं, ग सत्ति परमत्थं । ११. मस पएसाण जाण बहुआणं ग भेदेण । १२. म एक्केक्कास, ग एक्केकास । १३. म किह ।

सव्वाणं दव्वाणं परिणामं जो करेदि सो कालो ।
एक्केक्कास-पएसे सो वट्टदि एक्कको^१ चेव ॥२१६॥

णिय-णिय-परिणामाणं णिय-णिय-दव्वं पि कारणं होदि ।
अण्णं बाहिर-दव्वं णिमित्त-मित्तं^२ वियाणेह^३ ॥२१७॥

सव्वाणं दव्वाणं जो उवयारो हवेइ अण्णोण्णं ।
सो चिय कारण-भावो हवदि हु सहयारि-भावेण ॥२१८॥

कालाइ-लद्धि-जुत्ता णाण-सत्तीहि^४ संजुदा अत्था ।
परिणममाणा हि सयं^५ ण सक्केदे को वि वारेदुं ॥२१९॥

जीवाण पुग्गलाणं जे सुहुमा बादरा^६ य पज्जाया ।
तीदाणागद-भूदा सो ववहारो हवे कालो ॥२२०॥

तेसु अतीदा णंता^७ अणंत-गुणिदा य भावि-पज्जाया ।
एक्को^८ वि वट्टमाणे एत्तिय-मेत्तो^९ वि सो कालो^{१०} ॥२२१॥

पुव्व-परिणाम-जुत्तं कारण-भावेण वट्टदे दव्वं ।
उत्तर-परिणाम-जुदं तं चिय कज्जं हवे णियमा ॥२२२॥

१. मसग एक्कको । २. म णिमित्त-मित्तं (?) । ३. ब वियाणेहि (?) । ४. ग सत्तीहि संयुदा । ५. म सया । ६. ब वायरा ।
७. ग अतीदाऽणंता । ८. मग एको । ९. बग मित्तो । १०. ब द्रव्यचतुष्कनिरूपणं । पुव्व इत्यादि ।

कारण-कज्ज-विसेसा तीसु^१ वि कालेसु हुंति^२ वत्थूणं ।
एक्केक्कम्मि य समए पुव्वुत्तर-भावमासिज्ज^३ ॥२२३॥

संति अणंताणंता तीसु वि कालेसु सव्व-दव्वाणि ।
सव्वं पि अणेयंता तत्तो भणिदं जिणेंदेहिं^४ ॥२२४॥

जं वत्थु अणेयंतं तं चिय कज्जं करेदि^५ णियमेण ।
बहु-धम्म-जुदं अत्थं कज्ज-करं दीसदे^६ लोए ॥२२५॥

एयंतं पुणु^७ दव्वं कज्जं ण करेदि लेस-मेत्तं^८ पि ।
जं पुणु^९ ण करदि कज्जं तं वुच्चदि केरिसं दव्वं ॥२२६॥

परिणामेण विहीणं णिच्चं दव्वं विणस्सदे णेव^{१०} ।
णो उप्पजेदि सया^{११} एवं कज्जं कहं कुणदि ॥२२७॥

पज्जय-मित्तं तच्चं विणस्सरं खणे खणे वि अण्णणं ।
अण्णइ^{१२}-दव्व-विहीणं ण य कज्जं किं पि साहेदि ॥२२८॥

१. लमस तिसु, ग तसु । २. लस होंति (?) । ३. म०मोसज्जा । ४. लसग जिणेंदेहि । ५. म करेइ (?) । ६. लमसग दीसए । ७. मसपुण ।
८. म मित्तं (?) । ९. मपुण । १०. लमसग णेय । ११. ब ण उ उपजेदि सया, लसग णे उप्पजेदि सया, म णे उप्पजेदि सया ।
१२. ग अणइ ।

णव-णव-कज्ज-विसेसा तसु^१ वि कालेसु होंति वत्थूणं ।
एक्केक्कम्मि य समये पुव्वुत्तर-भावमासिज्ज^२ ॥२२९॥

पुव्व-परिणाम-जुत्तं कारण-भावेण वट्टदे दव्वं ।
उत्तर-परिणाम-जुदं तं चिय कज्जं हवे णियमा ॥२३०॥

जीवो अणाइ^३-णिहणो परिणममाणो हु^४ णव-णवं भावं ।
सामग्गीसु पवट्टदि कज्जाणि समासदे पच्छा ॥२३१॥

स-सरूवत्थो जीवो कज्जं साहेदि वट्टमाणं पि ।
खेत्ते^५ एक्कम्मि^६ ठिदो णिय-दव्वे संठिदो चेव ॥२३२॥

स-सरूवत्थो जीवो अण्ण-सरूवम्मि^७ गच्छदे जदि हि ।
अण्णेण्ण-मेलणादो एक्कं^८-सरूवं हवे सव्वं ॥२३३॥

अहवा बंभ-सरूवं एक्कं सव्वं पि भण्णदे^९ जदि हि ।
चंडाल-बंभणाणं तो ण विसेसो हवे को वि^{१०} ॥२३४॥

अणु-परिमाणं तच्चं अंस-विहीणं च मण्णदे जदि हि ।
तो संबंध-अभावो^{११} तत्तो वि ण कज्ज-संसिद्धी^{१२} ॥२३५॥

१. ब-पुस्तके गाथेयं नास्ति । २. ग तीसु । ३. म भावमासज्ज । ४. ब अणाय । ५. ब वि । ६. लमसग खित्ते ।
७. बलसग एकम्मि । ८. ल सरूवम्हि । ९. बस एक, म इक्क (?) । १०. ब मण्णदे, स मण्णइ । ११. उ ग कोई ।
१२. लमसग संबंधाभावो । १३. लसग संसिद्धि । लग परिणामो संतो भण्णते ।

सव्वाणं दव्वाणं दव्व-सरूवेण होदि एयत्तं ।
णिय-णिय-गुण-भेएण हि सव्वाणि वि होंति भिण्णाणि ॥२३६॥

जो अत्थो पडिसमयं उप्पाद-व्वय-धुवत्त-सब्भावो ।
गुण-पज्जय-परिणामो^१ सो संतो^२ भण्णदे समए ॥२३७॥

^३पडिसमयं परिणामो पुव्वो णस्सेदि जायदे अण्णो ।
वत्थु-विणासो पढमो उववादो भण्णदे बिदिरो^४ ॥२३८॥

णो^५ उप्पज्जदि जीवो दव्व-सरूवेण णेव^६ णस्सेदि ।
तं चेव दव्व-मित्तं णिच्चत्तं जाण^७ जीवस्स ॥२३९॥

अण्णाइ-रूवं दव्वं विसेस-रूवो हवेइ पज्जावो^८ ।
दव्वं पि विसेसेण हि उप्पज्जदि णस्सदे सददं ॥२४०॥

सरिसो जो परिणामो^९ अणाइ-णिहणो हवे गुणो सो हि^{१०} ।
सो सामण्ण-सरूवो उप्पज्जदि णस्सदे णेय ॥२४१॥

सो वि विणस्सदि जायदि विसेस-रूवेण सव्व-दव्वेसु ।
दव्व-गुण-पज्जयाणं एयत्तं वत्थु^{११} परमत्थं ॥२४२॥

१. ल.ग. परिणामो संतो भण्णते । २. म. सत्ती । ३. ब. पुस्तके णउ उप्पज्जदि इत्यादि गाथा प्रथमं तदनन्तरं पडिसमयं इत्यादि ।
४. ब. भण्णइ विदिउ । ५. ब. ण. उ. । ६. ल.म.स.ग. णेय । ७. ब. जाणि । ८. ल.म.स.ग. पज्जाओ (उ) । ९. ब. सरिसउऽजो
प०, स० सो परिणामो जो । १०. ब. वि । ११. म. वत्थु ।

जदि दव्वे पज्जाया वि विज्जमाणा^१ तिरोहिदा संति ।
ता उप्पत्ती विहला पडिपिहिद देवदत्ते व्व^२ ॥२४३॥

^३सव्वाणं पज्जयाणं अविज्जमाणाण होदि उप्पत्ती ।
कालाई-लद्धीए अणाइ-णिहणम्मि दव्वम्मि ॥२४४॥

दव्वाण पज्जयाणं धम्म-विवक्खाए^४ कीरए^५ भेओ^६ ।
वत्थु-सरूवेण पुणो ण हि भेदो सक्कदे काउं ॥२४५॥

जदि वत्थुदो विभेदो^७ पज्जय-दव्वाण मण्णसे^८ मूढ ।
तो णिरवेक्खा सिद्धी दोणहं^९ पि य पावदे णियमा ॥२४६॥

जदि सव्वमेव णाणं णाणा-रूवेहि संठिदं एककं ।
तोण ण वि किं पि विणेयं^{१०} णेयेण विणा कहं णाणं ॥२४७॥

घड-पड-जड-दव्वाणि हि णेय-सरूवाणि सुप्पसिद्धाणि ।
णाणं जाणेदि जदो^{११} अप्पादो भिण्ण-रूवाणि ॥२४८॥

१. ल.ग. विवज्जमाणा। २. ल.म.स.ग. देवदत्तिव्व। ३. स. सव्वाणं दव्वाणं पज्जायाणं अविज्जमाणाणं उप्पत्ती। कालाई... दव्वम्मि।
४. ब.म. विवाक्खाय, स. ववक्खाए। ५. ब. कीरइ। ६. ब. भेउ, म.स. भेओ (?)। ७. ब. विभेओ। ८. म. मणस मूढो, स. मणये,
ग. मणसे। ९. ब. दुणहं। १०. स. किंपिवणेय, (किंचिविणेयं)। ११. ल.स.ग. यदो, म. जदा।

जं सव्व-लोय-सिद्धं^१ देहं गेहादि-बाहिरं अत्थं ।
जो तं पि णाणं^२ मण्णदि ण मुणदि सो णाण-णामं पि ॥२४९॥^३

अच्छीहि^४ पिच्छमाणो जीवाजीवादि^५-बहु-विहं अत्थं ।
जो भणदि^६ णत्थि किंचि वि सो झुट्ठाणं महा-झुट्ठो^७ ॥२५०॥

जं सव्वं पि य संतं^८ ता सो वि असंतओ^९ कहं होदि ।
णत्थि ति किंचि तत्तो अहवा सुण्णं कहं मुणदि ॥२५१॥

^{१०}जदि^{११} सव्वं पि असंतं ता सो वि य संतओ^{१२} कहं भणदि ।
णत्थि ति किं पि^{१३} तच्चं अहवा सुण्णं कहं मुणदि ॥२५१॥

किं बहुणा उत्तेण य जेत्तिय^{१४}-मेत्ताणि^{१५} संति णामाणि ।
तेत्तिय-मेत्ता^{१६} अत्था संति य णियमेण परमत्था ॥२५२॥^{१७}

णाणा-धम्महि जुदं अप्पाणं तह परं पि णिच्छयदो ।
जं जाणेदि सजोगं^{१८} तं णाणं भण्णदे^{१९} समए^{२०} ॥२५३॥

१. स. देहे, म. देहग्गेहादि। २. ल.स. णाणं, ग. पिण्णाणं। ३. ब. अणच्च। ४. ब. अच्छाहि, ग. अच्छाहि। ५. ब० जीवाइ।
६. ब. भणइ, ग. भणवि (?)। ७. ग. झुट्ठाणं महुझुट्ठो, स. झूठाण महीझूठो [धुट्ठाणं महाधुट्ठो]। ८. ब. पुस्तके गाथांशः छत्रान्ते
लिखितः। ९. ब.ल.म.स. असंतउं (=उ), ग. असंतउ। १०. ब. पुस्तके गाथांशः पत्रान्ते लिखितः। ११. ब. ग. यदि।
१२. ब.ल.स. संतउं (=उ), म (?) ग. संतउ। १३. ल. किंचि, ग. कंपि। १४. ब.ल.ग.म. जित्तिय, स. जेत्तिय। १५. म. मित्ताणि। १६.
ब. मित्ता। १७. ब. एमेव तच्चं समत्थं। णाणा इत्यादि। १८. ब. सयोगं। १९. ल.म.स.ग. भण्णए। २०. ल. समय, स. समये।

जं सव्वं पि पयसदि दव्वं^१-पज्जाय-संजुदं लोयं ।
तह य अलोयं सव्वं तं णाणं सव्व-पच्चक्खं ॥२५४॥

सव्वं जाणदि जम्हा सव्व-गयं तं पि वुच्चदे^२ तम्हा ।
ण य पुण विसरदि णाणं जीवं चइऊण अण्णत्थ ॥२५५॥

णाणं ण जादि^३ णेयं णेयं पि ण जादि णाण-देसम्मि^४ ।
णिय-णिय-देस-ठियाणं ववहारो णाण-णेयाणं ॥२५६॥

मण-पज्जय-विण्णाणं ओही-णाणं च देस-पच्चक्खं ।
मदि-सुदि^५-णाणं कमसो विसद^६-परोक्खं परोक्खं च ॥२५७॥

इंदियजं मदि-णाणं जोग्गं^७ जाणेदि पुग्गलं दव्वं ।
माणस-णाणं च पुणो सुय-विसयं अक्ख-विसयं च ॥२५८॥

पंचिंदिय^८-णाणाणं मज्झे एगं च होदि उवजुत्तं ।
मण-णाणे उवजुत्तो इंदिय-णाणं ण जाणेदि^९ ॥२५९॥

एक्के^{१०} काले एक्कं^{११} णाणं जीवस्स होदि उवजुत्तं ।
णाणा-णाणाणि पुणो लद्धि-सहावेण वुच्चंति ॥२६०॥

१. ल.म.स.ग. दव्व, ब. दव्वं (?) पजाय। २. म. ऊच्चदे। ३. ब. जाइ। ४. म.स.ग. देसम्मि। ५. ब. म. मइसुइ। ६. ब. विसय (?)। ७. ल.म.स.ग. जुग्गं। ८. ब. पंचिंदिय, ल.म.स.ग. पंचेदिय। ९. ब. जाणा(णे?) दि, ल.म.स. जाएदि, ग. जाएहि। १०. म.ग. एके। ११. ल.म.स.ग. एगं।

जं वत्थु अणेयंतं एयंतं तं पि होदि सविपेक्खं ।
सुय-णाणेण णएहि य णिरवेक्खं दीसदे^१ णेव ॥२६१॥^२

सव्वं पि अणेयंतं परोक्ख-रूवेण जं पयासेदि ।
तं सुय-णाणं^३ भण्णदि संसय-पहुदीहि^४ परिचत्तं ॥२६२॥

लोयाणं ववहारं धम्म-विवक्खाइं^५ जो पसाहेदि^६ ।
सुय-णाणस्स^७ वियप्पो सो वि णओ लिंग-संभूदो ॥२६३॥

णाणा-धम्म-जुदं पि^८ य एयं धम्मं पि वुच्चदे अत्थं ।
तस्सेयं^९-विवक्खादो णत्थि विवक्खा^{१०} हु सेसाणं ॥२६४॥

सो चिय^{११} एक्को धम्मो वाचय-सदो वि तस्स धम्मस्स ।
जं^{१२} जाणदि तं णाणं ते तिण्णि वि णय-विसेसा य ॥२६५॥

ते सावेक्खा^{१३} सुणया णिरवेक्खा ते वि दुण्णया होंति ।
सयल-ववहार^{१४}-सिद्धी सु-णयादो होदि णियमेण^{१५} ॥२६६॥

१. ल.म.स.ग. णयेहि य णिरविक्खं दीसए। २. अत्र ब पुस्तके 'जो साहेदि विसेसं' इत्यादि गाथा। ३. म. सुअणाणं, ग सुयनाणं भन्तदि। ४. ल.स.ग. परिचित्तं। ५. ब. विवघाइ। ६. ब. पयासेहि। ७. म.ग. णाणिस्स। ८. ल.ग. धम्मं पि, स. धम्म पि। ९. ल.ग. तस्सेव म. तस्सेयं। १०. ल.ग. विक्खो। ११. स. हि। १२. म. विय। १३. ल.म.स.ग. तं। १४. ल.म.स.ग. साविक्खा...णिरविक्खा। १५. ग. विवहार। १६. ब. णेयमेण।

जं जाणिज्जइ जीवो इंदिय-वावार-काय-चिट्ठाहिं ।
तं अणुमाणं भण्णदि तं पि णयं बहु-विहं जाण ॥२६७॥

सो संगहेण एक्को^१ दु-विहो वि य दव्व-पज्जएहिंतो ।
तेसिं च^२ विसेसादो णइगम^३-पहुदी हवे णाणं ॥२६८॥

जो साहदि सामणं अविणा-भूदं विसेस-रूवेहिं ।
णाणा-जुत्ति-बलादो दव्वत्थो सो णओ होदि ॥२६९॥

जो^४ साहेदि विसेसे^५ बहु-विह-सामण-संजुदे सव्वे ।
साहण-लिंग-वसादो पज्जय-^६ विसओ णओ होदि ॥२७०॥

जो साहेदि अदीदं वियप्प-रूवं भविस्समट्ठं च ।
संपडि-कालाविट्ठं सो हु^७ णओ^८ णेगमो णेओ ॥२७१॥

जो संगहेदि सव्वं देसं वा विविह-दव्व-पज्जायं ।
अणुगम-लिंग-विसिट्ठं सो वि^९ णओ संगहो होदि ॥२७२॥

^{१०}जं संगहेण गहिदं^{११} विसेस-रहिदं पि भेददे सददं ।
परमाणू पज्जंतं ववहार-णओ^{१२} हवे सो हु ॥२७३॥

१. स इक्को [?]. २. स. वि। ३. स. णयगम। ४. ब. पुस्तके गाथेयं द्विवारमत्रान्यत्र च लिखिता पाठभेदेः। पाठान्तराणि च एवंविधानि-विसेसं संजुदे तच्चे, नवो होदि। ५. ग. विसेसा। ६. ग. विसयो णयो। ७. ल.म.स.ग. णयो णेगमो णेयो। ८. ब. णइगमो (?)। ९. ग. णयो। १०. ब. जो (?)। ११. ब. गहिदो (?)। १२. ल.म.स.ग. भवे सो वि।

जो वट्टमाण-काले^१ अत्थ-पज्जाय-परिणदं अत्थं ।
संतं साहदि सव्वं^२ तं पि णयं^३ उज्जुयं जाण ॥२७४॥

सव्वेसिं वत्थूणं संखा-लिंगादि-बहु-पयारेहिं ।
जो साहदि णाणत्तं सह-णयं तं^४ वियाणेह ॥२७५॥

जो एगेगं अत्थं^५ परिणदि-भेदेण साहदे^६ णाणं ।
मुक्खत्थं वा भासदि अहिरूढं तं णयं^७ जाण ॥२७६॥

जेण सहावेण जदा परिणदं^८ -रूवम्मि तम्मयत्तादो ।
तं परिणामं^९ साहदि जो वि णओ सो हु परमत्थो ॥२७७॥

एवं विविह-णएहिं जो वत्थुं ववहरेदि लोयम्मि^{१०} ।
दंसण-णाण-चरित्तं सो साहदि सग्ग मोक्खं च ॥२७८॥

विरला णिसुणहि^{११} तच्चं विरला जाणंति तच्चदो तच्चं ।
विरला भावहि तच्चं विरलाणं धारणा^{१२} होदि ॥२७९॥

तच्चं कहिज्जमाणं णिच्चल-भावेण गिण्हदे जो हि ।
तं चिय भावेदि^{१३} सया सो वि य तच्चं वियाणेइ^{१४} ॥२८०॥

१. (अत्थं पज्जाय)। २. ल.ग. तं वि णयं रुजणयं। ३. म. रुजणयं, स. रिजुणयं (?)। ४. ब. वियाणेहि (?)। ५. ग. परिणदि। ६. ल.म.ग. भेएण (स भेयेण) साहए। ७. ब. आरूढं तं नयं। ८. ल.ग. परिणदि। ९. ल.स.ग. तप्परिणामं, स. तं प्परिणामं। १०. ल.ग. लोयम्मि। ११. ल.ग. णिसुणदि। १२. स. धारणं। १३. ग. तं चे भावेइ। १४. ब. वियाणेह (= दि?)।

को ँण वसो इत्थि-जणे कस्स^१ ण मयणेण खंडियं माणं ।
को इंदिएहिं ण जिओ को ण कसाएहि संतत्तो ॥२८१॥

सो ँण वसो इत्थि-जणे^२ सो ण जिओ इंदिएहि मोहेण^३ ।
जो ण य गिणहदि गंथं अब्भंतर^४-बाहिरं सव्वं ॥२८२॥

एवं लोय-सहावं जो ज्ञायदि उवसमेक्क^५-सब्भावो ।
सो खविय कम्म-पुंजं तिल्लोय^६-सिहामणी होदि ॥२८३॥^७

११. बोहिदुल्लहाणुवेक्खा

जीवो अणंत-कालं वसइ णिगोएसु आइ-परिहीणो ।
तत्तो णिस्सरिदूणं पुढवी-कायादिओ^८ होदि ॥२८४॥

तत्थ वि असंख-कालं बायर-सुहुमेसु कुणइ^९ परियत्तं ।
चिंतामणि व्व दुलहं तसत्तणं लहदि^{१०} कट्टेण ॥२८५॥

वियलिंदिएसु जायदि तत्थवि अच्छेदि पुव्व-कोडीओ ।
तत्तो णिस्सरिदूणं^{११} कहमवि^{१२} पंचिंदिओ^{१३} होदि ॥२८६॥

१. ब. न। २. ग. कस्से। ३. ब. न। ४. ब. एत्थ-जणे, स. एत्थि जणे, ग. एत्थ जण। ५. ब. मोहेहि। ६. ग. गिण्णदि गंथं अब्भंतर।
७. ब. उवसमेक, म. उवसमिक्क। ८. ल.म.स.ग. तस्सेव। ९. ब. इति लोकानुपेक्षा समाप्तः॥१०॥ जीवो इत्यादि।
१०. ल.म.स.ग. णीसरिदूणं पुढवी कायापियो। ११. ल. कुणय (कुणिय ?)। १२. ब. लहइ। १३. ब. णिसरि०, ल.म.स.ग. णीसरिदूणं। १४. ब. कहमिवि। १५. ब. पंचिंदियो, ल.म. पंचेदिओ, ग. पंचदिओ।

सो वि मणेण विहीणो ण य अप्पाणं परं पिं जाणेदि ।
अह मण-सहिदो^१ होदि हु तह वि तिरिक्खो^२ हवे रुदो ॥२८७॥

सो तिक्क-असुह लेसो णरये^३ णिवडेइ^४ दुक्खदे भीमे ।
तत्थ वि दुक्खं भुंजदि सारीरं माणसं पउरं ॥२८८॥

तत्तो णिस्सरिदूणं^५ पुणरवि तिरिएसु जायदे पावो^६ ।
तत्थ वि दुक्खमणंतं विसहदि जीणो अणेयविहं ॥२८९॥

रयणं चलप्पहे^७ पिव मणुयत्तं सुट्टु दुल्लहं लहियं ।
मिच्छो हवेइ जीवो तत्थ वि पावं समजेदि ॥२९०॥

अह लहदि^८ अज्जवत्तं^९ तह ण वि पावेइ उत्तमं गोत्तं ।
उत्तम-कुले वि पत्ते धण-हीणो जायदे जीवो ॥२९१॥

अह धण-सहिदो^{१०} होदि हु इंदिय-परिपुण्णदा तदो दुलहा ।
अह इंदिय-संपुण्णे तह वि सरोओ हवे देहो ॥२९२॥

१. स. वि। २. ब. सहिदो (?), ल.म.ग. सहिओ। ३. ल.म.ग. तिरिक्खो। ४. ब. ल.म.ग. णरयं, स. णरये (?), (णरयम्मि पडेइ)।
५. म. णिवडेदि। ६. ल.म.स.ग. णीसरिदूणं। ७. ब. पावो (?), ल.स.ग. पावं, म. पाउं। ८. ब. चउप्पहवो। ९. ब. उहिवि।
१०. ल.म.ग. लहइ, स. लहई। ११. ब. अज्जवत्तं, ल.म.ग. अज्जवत्तं, स. अज्जवत्तं, [अज्जवत्तं]। १२. उ.म. सहिओ, ग. ऋहिउ।

अह णीरोओ होदि हु तह वि ण पावेदि^१ जीवियं सुइरं^२ ।
अह चिर-कालं जीवदि तो सीलं^३ णेव पावेदि^४ ॥२९३॥

अह होदि सील-जुत्तो^५ तो^६ वि ण पावेइ साहु-संसग्गं ।
अह तं पि कह वि पावदि सम्मत्तं तह वि अइदुलहं ॥२९४॥

सम्मत्ते वि य लद्धे चारित्तं णेय गिण्हदे^७ जीवो^८ ।
अह कह वि तं पि गिण्हदि तो पालेदुं ण सक्केदि ॥२९५॥

रयणत्तये वि लद्धे तिक्क-कसायं करेदि जइ जीवो ।
तो दुग्गईसु गच्छदि पणट्ट-रयणत्तओ होउं^९ ॥२९६॥

रयणु व्व^{१०} जलहि-पडियं मणुयत्तं तं पि^{११} होदि^{१२} अइदुलहं ।
एवं सुणिच्छइत्ता^{१३} मिच्छ-कसाए य वज्जेह^{१४} ॥२९७॥

अहवा देवो होदि हु तत्थ वि पावेदि कह व सम्मत्तं ।
तो तव-चरणं ण लहदि देस-जमं^{१५} सील-लेसं पि ॥२९८॥

१. ल.स.ग. पावेइ। २. ब.स. सुयरं। ३. ब.ग. शीलं। ४. ल.स.ग. पावेइ। ५. ग. शील्युत्तो। ६. ल.म.स.ग. तह वि।
७. ब. गिन्हदे, गिन्हदि। ८. ग. जीओ। ९. प. रयणत्तए। १०. ब. होउ (?). ११. (रयणं व)। १२. ब. तो मणुयत्तं पि।
१३. ब. होइ। १४. ब. सुणिच्छयंतो। १५. ब. वज्जय (?), स.ग. वज्जह। १६. म. देसवयं।

मणुव-गईए^१ वि तओ मणुव-गईए^२ महव्वदं^३ सयलं ।
मणुव-गदीए^४ झाणं^५ मणुव-गदीए वि णिव्वाणं ॥२९९॥

इय दुलहं^६ मणुयत्तं लहिऊणं जे रमंति विसएसु ।
ते लहियं^७ दिक्क-रयणं भूइ^८-णिमित्तं पजालंति^९ ॥३००॥

इय सव्व-दुलह-दुलहं दंसण-णाणं तहा चरित्तं च ।
मुणिऊण य संसारे महायरं कुणह तिण्हं पि^{१०} ॥३०१॥^{११}

१२. धम्माणुवेक्खा

जो जाणदि पच्चक्खं तियाल-गुण-पज्जएहिं संजुत्तं ।
लोयालोयं सयलं सो सव्वण्हू^{१२} हवे देवो ॥३०२॥

जदिण हवदि सव्वण्हू ता को जाणदि अदिंदियं^{१३} अत्थं ।
इंदिय-णाणं ण मुणदि थूलं पि^{१४} असेस-पज्जायं ॥३०३॥

तेणुवइट्टो^{१५} धम्मो संग्गासत्ताण तह असंगाणं ।
पढमो बारह-भेओ दह-भेओ^{१६} भासिओ बिदिओ ॥३०४॥

१. ब गयए । २. म गदीए । ३. ब महव्वयं । ४. ब गदीये । ५. ग ज्झाणं । ६. ग. दुल्लहं । ७. स. लहइ। ८. ल.ग. भूय।
९. स. पजालेदि। १०. ब. ग. तिन्हं। ११. ब. दुल्लहानुवोहि अनुपेक्षा ॥११॥ १२. म. सव्वण्हू, ग. सव्वण्ह। १३. ग. अदिंदियं।
१४. स. वि। १५. ग. तेणवइट्टो। १६. ल.म.स.ग. दसभेओ।

सम्मदंसण-सुद्धो रहिओ मज्जाइ-थूल-दोसेहिं ।
वय-धारी सामाइउ^१ पव्व-वई पासुयाहारी^२ ॥३०५॥

राई-भोयण विरओ मेहुण-सारंभ-संग-चत्तो य ।
कज्जाणुमोय-विरओ उद्धिटाहार-विरदो य ॥३०६॥

चदु-गदि^३-भव्वो सण्णी सुविसुद्धो जग्गमाण-पज्जत्तो ।^४
संसार-तडे णियडो^५ णाणी पावेइ सम्मत्तं ॥३०७॥

सत्तण्हं^६ पयडीणं उवसमदो होदि उवसमं सम्मं ।
खयदो^७ य होदि खइयं केवलि-मूले मणूसस्स^८ ॥३०८॥

^९अणउदयादो छण्हं सजाइ-रूवेण उदयमाणानं ।
सम्मत्त-कम्म-उदये^{१०} ^{११}खयउवसमियं हवे सम्मं ॥३०९॥

गिण्हदि मुंचदि^{१२} जीवो वे सम्मत्ते असंख-वाराओ ।
पढम-कसाय-विणासं देस-वयं कुणदि उक्कस्सं ॥३१०॥

१. म.स. वयधारी सामाइओ, ग. वयधरी सामाईओ (ल. सामाईउ)। २. ल.स.ग. पासुआहारी, म. फासुआहारी। ३. ब. चउगइ, म.ग. चउगदि। ४. ग. पज्जत्तो। ५. ब.ग. नियडो। ६. ब. सत्तण्णं। ७. ग. खयदो इ होइ खइयं (बक्खइयं)। ८. ल.ग. मणूसस्स, म.स. मणूसस्स। ९. ब. म. अणु०। १०. ब. सम्मत्तपयडि उदये। ११. ब. ग. क्खय। १२. ब. मुच्चदि।

जो तच्चमणेयंतं णियमा सदहदि सत्त-भंगेहिं ।
लोयाण पण्ह-वसदो^१ ववहार-पवत्तणट्ठं च ॥३११॥

जो आयरेण मण्णदि^२ जीवाजीवादि^३ णव-विहं अत्थं ।
सुद^४-णाणेण णएहि य सो सद्विटी हवे सुद्धो ॥३१२॥

जो ण य कुव्वदि गव्वं पुत्त-कलत्ताइ-सव्व-अत्थेसु ।
उवसम-भावे भावदि अप्पाणं मुणदि तिणमित्तं^५ ॥३१३॥

विसयासत्तो वि सया सव्वारंभेसु वट्टमाणो वि ।
मोह-विलासो एसो इदिसव्वं मण्णदे हेयं ॥३१४॥

उत्तम-गुण-गहण-रओ उत्तम-साहूण विणय-संजुत्तो^६ ।
साहम्मिय^७-अणुराई सो सद्विटी हवे परमो ॥३१५॥

देह-मिलयं पि जीवं णिय-णाण-गुणेण मुणदि जो भिण्णं ।
जीव-मिलियं पि देहं कंचुव^८-सरिसं वियाणेइ ॥३१६॥

णिज्जिय-देसं देवं^९ सव्व-^{१०}जिवाणं दयावरं^{११} धम्मं ।
वज्जिय-गंथं च गुरुं जो मण्णदि सो हु सद्विटी ॥३१७॥

१. स.ग. वसादो। २. म. मुणदि, ग. मन्दि। ३. ब. जीवाइ। ४. ब.म. सुअ। ५. म. तणमित्तं। ६. ब. संजुत्तो। ७. ब. साहम्मिय। ८. ल.म.स.ग. कंचुउ। ९. म. सव्वे। १०. ब.ल.म. (?)स. ग. जीवाण। ११. म. दयावहं।

दोस-सहियं पि देवं जीव-हिंसाइ^१-संजुदं धम्मं ।
गंथासत्तं च गुरुं जो भण्णदि^२ सो हु कुद्धिटी ॥३१८॥

ण य को वि देदि^३ लच्छी ण को वि^४ जीवस्स कुणदि उवयारं ।
उवयारं अवयारं कम्मं पि सुहासुहं कुणदि ॥३१९॥

भत्तीए पुज्जमाणो वितर-देवो वि देदि जदि^५ लच्छी ।
तो किं धम्मं^६ कीरदि^७ एवं चिंतेइ सद्धिटी ॥३२०॥

जं जस्स जम्मि^८ देसे जेण विहाणेण जम्मि कालम्मि ।
णादं जिणेण णियदं जम्मं वा अहव मरणं वा ॥३२१॥

तं तस्स तम्मि^९ देसे तेण विहाणेण तम्मि कालम्मि^{१०} ।
को^{११} सक्कदि वारेदुं इंदो वा^{१२} तह जिणिंदो वा ॥३२२॥

एवं जो णिच्छयदो जाणदि दव्वाणि सव्व-पज्जाए ।
सो सद्धिटी सुद्धो जो संकदि सो हु कुद्धिटी ॥३२३॥

१. ल.ग. टहसादि [जीव-हिंसाइ]। २. ब. मण्णइ। ३. ब. देइ। ४. स.ग. केइ, ब. ण य को वि। ५. ब. देइ जइ।
६. ल.म.स.ग. धम्मं। ७. ब. कीरइ। ८. स. जम्मि। ९. ल.ग. तम्मि। १०. स. कालम्मि। ११. ल.ग. सक्कइ चालेदुं।
१२. ल.ग. अह जिणदो।

जो ण विजाणदि^१ तच्चं सो जिण-वयणे करेदि सदहणं^२ ।
जं जिणवरेहिं^३ भणियं तं सव्वमहं समिच्छामि ॥३२४॥

रयणाण महा-रयणं^४ सव्वं-जोयाण उत्तमं जोयं ।
रिद्धीण^५ महा-रिद्धी सम्मत्तं सव्व-सिद्धियरं ॥३२५॥

सम्मत्त-गुण-पहाणो देविंद-णरिंद-बंदिओ होदि ।
चत्त-वओ^६ वि य पावदि सग्ग-सुहं उत्तमं विविहं ॥३२६॥

सम्माइटी जीवो^७ दुग्गदि-हेदुं ण बंधदे कम्मं ।
जं बहु-भवेसु बद्धं दुक्कम्मं तं पि णासेदि^८ ॥३२७॥

बहु-तस-समण्णिदं जं मज्जं मंसादि णिंदिदं दव्वं ।
जो ण य सेवदि णियदं सो दंसण-सावओ होदि ॥३२८॥

जो दिढ-चित्तो कीरदि^९ एवं पि वयं णियाण-परिहीणो ।
वेरग्ग-भाविय-मणो सो वि य दंसण-गुणो होदि ॥३२९॥

१. ल.म.स.ग. विजाणइ। २. म. जीवाइ नव पयत्थे जो ण वियाणेइ करेदि सदहणं। ३. ब. जिणवरेण। ४. ब. सव्वं (?) ल.स.ग. सव्व,
म. सव्वे। ५. ब. अिद्धिण। ६. ल.म.स.ग. वयो। ७. ब. दुग्गइ। ८. ग. तं पणासेति। ९. ब. अविरइसम्माइटी बहुतस इत्यादि।
१०. लमसग दिढचित्तो जो कुव्वदि। ११. ब. दंसणप्रतिमा ॥ पंचा इत्यादि।

पंचाणुव्वय-धारी गुण-वय-सिक्खा-वएहिं^१ सुजुत्तो ।
दिढ-चित्तो सम-जुत्तो णाणी वय-सावओ होदि ॥३३०॥

जो वावरेइ^२ सदओ अप्पाण-समं परं पि मण्णंतो ।
णिंदण-गरहण-जुत्तो परिहरमाणो महारंभे^३ ॥३३१॥

तस-घादं जो ण करदि मण-वय-काएहि णेव कारयदि^४ ।
कुव्वंतं पि ण इच्छदि पढम-वयं जायदे तस्स ॥३३२॥

हिंसा-वयणं ण वयदि कक्कस-वयणं पि जो ण भासेदि ।
णिट्टुर-वयणं पि तहा ण भासदे गुज्झ-वयणं पि ॥३३३॥

हिद-मिद-वयणं भासदि संतोस-करं तु सव्व-जीवाणं ।
धम्म-पयासण-वयणं अणुव्वदी होदि^५ सो बिदिओ ॥३३४॥

जो बहु-मुल्लं^६ वत्थुं^७ अप्पय-मुल्लेण णेव गिण्हेदि ।
वीसरियं पि ण गिण्हदि लाहे थोवे^८ वि तूसेदि ॥३३५॥

जो पर-दव्वं ण हरदि माया-लोहेण कोह-माणेण ।
दिढ-चित्तो सुद्ध-मई अणुव्वई^९ सो हवे तिदिओ ॥३३६॥

१. स. वयेहि। २. ग. वावरइ (वावारइ ?)। ३. ग. महारंभो। ४. ग. कायेहिं णेय करयदि। ५. म. हयदि, ग. हविदि, ल हवदि।
६. ब मोल्लं। ७. अप्पय इति पाठः पुस्तकान्तरे दृष्टः, बलमसग अप्पमुल्लेण। ८. सग थूवे। ९. स अणुव्वदी।

असुइ-मयं^१ दुग्गंधं महिला-देहं विरच्चमाणो जो ।
रूवं लावणं पि य मण-मोहण-कारणं मुणइ ॥३३७॥

जो मण्णदि पर-महिलं^२ जणणी-बहिणी-सुआइ-सारिच्छं ।
मण-वयणे काणं^३ वि बंभ-वई सो हवे थूलो^४ ॥३३८॥

जो लोहं णिहणित्ता^५ संतोस-रसायणेण संतुट्ठो ।
णिहणदि तिण्हा दुट्ठा मण्णंतो^६ विणस्सरं सव्वं ॥३३९॥

जो परिमाणं^७ कुव्वदि धण-धणं^८-सुवण्ण-खित्तमाईणं ।
उवओगं जाणित्ता अणुव्वदं^९ पंचमं तस्स ॥३४०॥^{१०}

जह लोह-णासणट्ठं संग-पमाणं हवेइ जीवस्स ।
सव्व-दिसाणं^{११} पमाणं तह लोहं णासए^{१२} णियमा ॥३४१॥

जं परिमाणं कीरदि दिसाण सव्वाण सुप्पसिद्धाणं ।
उवओगं जाणित्ता गुणव्वदं जाण तं पढमं ॥३४२॥

१. ग मुयं। २. ब परिमहिला....सारिच्छा। ३. लमसग कायेण। ४. सग थूओ। ५. ब णिहणित्ता। ६. ब मुण्णंति विणस्सरं (?)। ७. ब परिमाणं। ८. ग धाण्ण। ९. लमसग अणुव्वयं। १०. ब इदि अणुव्वदाणि पंचादि ॥जह इत्यादि। ११. लमसग दिसिसु। १२. ब णासये।

कज्जं किं पि ण साहदि णिच्चं पावं करेदि जो अत्थो ।
 सो खलु हवदि^१ अणत्थो पंच-पयारो वि सो विविहो ॥३४३॥

पर-दोसाण वि गहणं^२ पर-लच्छीणं समीहणं जं च ।
 परइत्थी-अवलोओ^३ पर-कलहालोयणं पढमं ॥३४४॥

जो उवएसो दिज्जदि किसि-पसु-पालण-वणिज्ज-पमुहेसु ।
 पुरसित्थी^४-संजोए अणत्थ-दंडो हवे विदिओ ॥३४५॥

विहलो जो वावारो पुढवी-तोयाण अग्गि-वाऊणं^५ ।
 तह वि वणप्फदि-छेदो^६ अणत्थ-दंडो हवे तिदिओ ॥३४६॥

मज्जार-पहुदि-धरणं आउह^७-लोहादि-विक्कणं जं च ।
 लक्खा^८-खलादि-गहणं अणत्थ-दंडो हवे तुरिओ ॥३४७॥

जं सवणं सत्थाणं भंडण-वसियरण-काम-सत्थाणं ।
 पर-दोसाणं च तहा अणत्थ-दंडो हवे चरिमो^९ ॥३४८॥

१. लसग हवे। २. लम दोसाणं गहणं (स गहण, ग गहणं)। ३. लमसग आलोओ। ४. स पुरसत्थी। ५. लमसग अग्गिपवणाणं।
 ६. लमसग छेउ (छेओ ?)। ७. लसग आउध-। ८. ब. लक्ख। ९. ब. चरमो।

एवं पंच-पयारं अणत्थ-दंडं दुहावहं णिच्चं ।
 जो परिहरेदि^१ णाणी गुणव्वदी^२ सो हवे विदिओ ॥३४९॥

जाणित्ता संपत्ती भोयण-तंबोल-वत्थमादीणं^३ ।
 जं परिमाणं कीरदि भोउ^४बभोयं वयं तस्स ॥३५०॥

जो परिहरेइ संतं तस्स वयं थुव्वदे सुरिंदो^५ वि ।
 जो मण-लड्डु^६ व भक्खदि तस्स वयं अप्प-सिद्धियरं^७ ॥३५१॥

सामाइयस्स करणे खेत्तं^८ कालं च आसणं विलओ^९ ।
 मण-वयण-काय-सुद्धी णायव्वा हुंति सत्तेव ॥३५२॥

जत्थ ण कलयल-सदो^{१०} बहु-जण-संघट्टणं ण जत्थत्थि ।
 जत्थ ण दंसादीया एस पसत्थो हवे देसो ॥३५३॥

पुव्वणहे मज्झणहे अवरणहे तिहि^{११} वि णालिया छक्को ।
 सामाइयस्स कालो सविणय-णिस्सेस-णिद्धिट्ठो ॥३५४॥

१. लमसग परिहरेइ। २. ग. गुणव्वदी, स गुणव्वदं, ब गुणव्वदं होदि तं विदियं। ३. लसग वत्थमाईणं। ४. ब. भोउवभोउं (यं ?) तं
 तिदिओ (म तदियं)। ५. लमसग सुरिदेहिं। ६. ल मणुलड्डु, मस मणलड्डुव, ग मणलट्टु। ७. स सिद्धिकरं। ८. ब गुणव्रतनिरूपणं।
 सामाइयस्स इत्यादि। ९. ब. खित्तं। १०. म. विनउ। ११. लमसग सदं। १२. ब तिहि....छक्के (?).

बंधिता पज्जकं अहवा उट्टेण उब्भओ ठिच्चा^१ ।
काल-पमाणं किच्चा इंदिय-वावार-वज्जिदो होउं^२ ॥३५५॥

जिण-वयणेयग्ग-मणो संवुड^३-काओ य अंजलिं किच्चा ।
स-सरूवे संलीणो वंदण-अत्थं विंचितंतो ॥३५६॥

किच्चा-देस-पमाणं सव्वं-सावज्ज-वज्जिदो होउं^४ ।
जो कुव्वदि सामइयं सो मुणि-सरिसो हवे^५ ताव ॥३५७॥^६

णहाण-विलेवण-भूसण-इत्थी-संसग्ग-गंध-धूवादी^७ ।
जो परिहरेदि^८ णाणी वेरग्गाभूसणं किच्चा^९ ॥३५८॥

दोसु वि पव्वेसु सया उववासं एय-भत्त-णिव्वियडी ।
जो कुणदि एवमाई तस्स वयं पोसहं बिदियं ॥३५९॥

तिविहे पत्तम्हि^{१०} सया सद्धाइ^{११}-गुणेहि संजुदो णाणी ।
दाणं जो देदि सयं णव-दाण-विहीहि संजुत्तो ॥३६०॥

१. लग उभउ ठिच्चा, म उभउ ट्टिच्चा, स उट्टेण उब्भवो। २. ल होउ। ३. बग संपुड, [संवुड ?]। ४. ब वज्जिओ होऊ, ग वज्जिदो होउ। ५. ल हवे सावउ, मस हवे साउ, ग हवे सावउं। ६. ब सिक्खावयं पढमं। णहाण इत्यादि। ७. लसग गंधधूवदीवादि, म. धूवादि। ८. ब परिहरेइ। ९. लम वेरग्ग (ग चेइग्गा, स वेणा) भरणभूसणं किच्चा। १०. ल पत्तन्दि, वम पत्तम्मि। ११. ब. सद्धाई।

सिक्खा-वयं च तिदियं^१ तस्स हवे सव्व-सिद्धि-सोक्खयरं ।^२
दाणं चउव्विहं पि य सव्वे दाणाण^३ सारयरं ॥३६१॥

भोयण-दाणं^४ सोक्खं ओसह-दाणेणं^५ सत्थ-दाणेणं ।
जीवाण अभय-दाणं सुदुल्लहं सव्व-दाणेसु^६ ॥३६२॥

भोयण-दाणे दिण्णे तिण्णि वि दाणाणि होंति दिण्णाणि^७ ।
भुक्ख-तिसाए वाही दिणे दिणे होंति देहीणं^८ ॥३६३॥

भोयण-बलेण साहू सत्थं सेवेदि रत्ति-दिवसं पि ।
भोयण-दाणे दिण्णे पाणा वि य रक्खिया होंति^९ ॥३६४॥

इह-पर-लोय-णिरीहो दाणं जो देदि^{१०} परम-भत्तीए ।
अयणत्तए^{११} सुठविदो^{१२} संघो सयलो हवे तेण ॥३६५॥

उत्तम-पत्त-विसेसे^{१३} उत्तम-भत्तीए उत्तमं दाणं ।
एय-दिणे वि य दिण्णं^{१४} इंद-सुहं उत्तमं देदि^{१५} ॥३६६॥^{१६}

१. लमस तइयं, ग. तईयं। २. ब. सव्वसोख (=क्ख) सिद्धियरं। ३. ब सव्वे दाणाणि [सव्वं दाणाण]। ४. ब दाणं [दाणं], लमसग दाणेण। ५. ब. दाणेण सत्थदाणाणं, दाणेण ससत्थदाणं च। ६. लमसग दाणाणं। ७. ब. दाणाइ (इं ?) हुंति दिण्णाइ। ८. ब दिणि दिणि हुंति जीवाणं। ९. लमसग सेवदि रत्तिदिवहं (स सेवदि ?)। १०. ब हुंति। ११. ब देइ। १२. लसग रयणत्तये। १३. ब सुट्टुविदो (?)। १४. म विसेसो। १५. ग दिणे। १६. ब होदि। १७. ब दाणं। पुव्व इत्यादि।

पुव्व-पमाण-कदाणं^१ सव्व-दिसीणं पुणो वि संवरणं ।
इंदिय-विसयाण तहा^२ पुणो वि जो कुणदि संवरणं ॥३६७॥

वासादि-कय-पमाणं दिणे दिणे^३ लोह-काम-समणट्ठं^४ ।
सावज्ज-वज्जणट्ठं तस्स चउत्थं वयं होदि ॥३६८॥

बारस-वएहिं^५ जुत्तो सल्लिहणं जो कुणेदि उवसंतो ।
सो सुर-सोक्खं^६ पाविय कमेण सोक्खं^७ परं लहदि ॥३६९॥

एक्कं पि वयं विमलं सद्धिटी जइ^८ कुणेदि दिढ-चित्तो ।
तो विविह-रिद्धि-जुत्तं इंदत्तं पावए^९ णियमा ॥३७०॥^{१०}

जो^{११} कुणदि काउसगं बारस-आवत्त^{१२}-संजदो धीरो ।
णमण-दुगं पि कुणंतो^{१३} चदु-प्पणामो पसण्णप्पा ॥३७१॥

चिंतंतो ससरूवं जिण-बिंबं अहव अक्खरं परमं ।
झायदि कम्म-विवायं तस्सवयं होदि सामइयं ॥३७२॥^{१४}

१. ब कयाणं। २. ब तह (?)। ३. ब दिणिदिणि (?)। ४. लमसग समणत्थं। ५. लमग वयेहि। ६. लमग जो सल्लेहणं (स सल्लेहण) करेदि, ब सल्लेहणं (?)। ७. ब सुक्खं। ८. ब. मोक्खं (?)। ९. ब जो करदि, लग जइ कुणदि, म कुणेदि, स वि जइ कुणदि। १०. लग पावइ। ११. ब वयट्ठणं ॥ जो इत्यादि। १२. लमसग कुणइ। १३. मस आउत्त। १४. लमसग करंतो। १५. ब. सामार (इ?) यं। सत्तम इत्यादि।

सत्तमिं^१-तेरसि-दिवसे अवरणहे जाइऊणं^२ जिण-भवणे ।
किच्चा किरिया-कम्मं^३ उववासं चउ-विहं^४ गहियं^५ ॥३७३॥

गिह-वावारं चत्ता रत्तिं गमिऊण धम्म-चिंताए^६ ।
पच्चूसे उट्टित्ता किरिया-कम्मं च कादूणं^७ ॥३७४॥

सत्थब्भासेण पुणे दिवसं गमिऊण वंदणं किच्चा ।
रत्तिं णेदूणं^८ तहा पच्चूसे वंदणं किच्चा ॥३७५॥

पुज्जणं^९-विहिं च किच्चा पत्तं गहिऊणं^{१०} णवरि ति-विहं पि ।
भुंजा^{११} विऊण पत्तं भुंजंतो पोसहो होदि ॥३७६॥

एक्कं पि णिरारंभं उववासं जो करेदि उवसंतो ।
बहु-भव-संचिय-कम्मं सो णाणी^{१२} खवदि लीलाए ॥३७७॥

उववासं कुव्वंतो^{१३} आरंभं जो करेदि मोहादो ।
सो णिय-देहं सोसदि ण^{१४} झाडए कम्म-लेसं पि ॥३७८॥^{१५}

१. ब. सत्तम। २. स जायऊण। ३. लमसग किरिया कम्मं काऊ (उं?), ब किच्चा किरिया। ४. [चउविह], सर्वत्र तु चउव्विहं। ५. बग गहियं। ६. ब चिंताइ। ७. ब काऊणं। ८. ब णेऊण। ९. ब पूजण। १०. म तहय। ११. ग भुंजाविऊण। १२. ब खवदि, ग खविद। १३. ग आरंभो। १४. ब झाडइ। १५. ब पोसह। सच्चित्तं इत्यादि।

सच्चित्तं पत्तं^१-फलं छल्ली मूलं च किसलयं^२ वीयं ।
जो ण य^३ भक्खदि णाणी^४ सच्चित्त-विरदो हवे सो दु ॥३७९॥

जो ण य भक्खेदि सयं तस्स ण अण्णस्स जुज्जदे दाउं ।
भुत्तस्स भोजिदस्स हि णत्थि विसेसो^५ जदो को वि ॥३८०॥

जो वज्जेदि सच्चित्तं दुज्जय-जीहा विणिज्जिया^६ तेण ।
दय-भावो होदि किओ^७ जिण-वयणं पालियं तेण ॥३८१॥^४

जो चउ-विहं पि भोज्जं रयणीए^८ णेव भुंजदे^९ णाणी ।
ण य भुंजावदि^{१०} अण्णं णिसि-विरओ सो हवे भोज्जो^{११} ॥३८२॥

जो णिसि-भुत्तिं^{१२} वज्जदिसो उववासं करेदि छम्मासं ।
संवच्छरस्स मज्झे आरंभं चयदि रयणीए ॥३८३॥^{१४}

सव्वेसिं इत्थीणं जो अहिलासं ण कुव्वदे णाणी ।
मण-वाया-^{१५} कायेण य बंभ-वई सो हवे सदओ ॥३८४॥

१. ग सच्चित्तं पत्ति। २. लसग बीजं, म बीअं। ३. ब जो य णय। ४. लमसग सच्चित्तविरओ (उ ?) हवे सो वि। ५. लमसग तदो।
६. स विणिज्जिदा। ७. ब दयभावो वि य अज्जिउ (?). ८. ब सच्चित्तविरदी। जो चउविहं इत्यादि। ९. लमसग रयणीये।
१०. ब भुंजदि। ११. लमसग भुंजावइ (स?). १२. ब. भुज्जो। १३. लमसग मुयदि। १४. ब रायभत्तीए ॥सव्वेसिं इत्यादि।
१५. ब. मण वयणकाएण (?).

जो कय-कारिय-मोयण^१-मण-वय-काएण मेहुणं चयदि ।
बंभ-पवज्जारूढो बंभ-वई^२ सो हवे सदओ ॥३८४॥^४

जो आरंभं ण कुणदि अण्णं कारयदि णेव अणुमण्णे^५ ।
हिंसा-संतट्ट-मणो चत्तारंभो हवे सो हुं^६ ॥३८५॥^७

जो परिवज्जइ^८ गंथं अब्भंतर-बाहिरं च साणंदो ।
पावं ति मण्णमाणो णिगंथो सो हवे णाणी ॥३८६॥

बाहिर-गंथ-विहीणा दरिद्द-मणुवा^९ सहावदो होंति^{१०} ।
अब्भंतर-गंथं पुण ण सक्कदे को^{११} वि छंडेदुं ॥३८७॥^{१२}

जो अणुमण्णं ण कुणदि गिहत्थ-कज्जेसु पाव-मूलेसु^{१३} ।
भवियव्वं भावंतो अणुमण-विरओ हवे सो दु ॥३८८

जो पुण^{१४} चिंतदि कज्जं सुहासुहं राय-दोस-संजुत्तो ।
उवओगेण^{१५} विहीणं स कुणदि पावं विणा कज्जं ॥३८९॥^{१६}

१. एषा गाथा वम-पुस्तकयोरेव। २. म पुस्तके 'मोयण' इति पदं नास्ति। ३. ब सो हओ इति मूलपाठः। ४. ब बंभवई ॥जो इत्यादि।
५. ब अणुमण्णे (ण्णो ?), म अणुमण्णे, लस अणुमण्णो (ग ०मणो)। ६. लमसग हि। ७. ब अणारंभा ॥जो परिवज्जइ इत्यादि।
८. म पडिक्कइ, स परिवज्जदि। ९. लमग दलिदमणुआ (स० मणुवा)। १०. ब हुंति। ११. ब कको वि। १२. ब निर्ग्रथः। जो अणु
इत्यादि। १३. म पावलेसेसु। १४. ब पुणु। १५. मग उवउग्गेण। १६. ब अणुमयविरओ। जो नव इत्यादि।

जो ँणव-कोडि-विसुद्धं^२ भिक्खायरणो भुंजदे^३ भोज्जं ।
जायण-रहियं जोगं उद्दिट्ठाहार-विरदो^४ सो ॥३९०॥

जो सावय-वय-सुद्धो अंते आराहणं परं कुणदि ।
सो अच्चुदम्हि^५ सगो इंदो सुर-सेविदो^६ होदि ॥३९१॥

जो रयणत्तय-जुत्तो खमादि-भावेहि परिणदो णिच्चं ।
सव्वत्थ वि मज्झत्थो सो साहू भण्णदे धम्मो ॥३९२॥

सो चेव दह-पयारो खमादि-भावेहि सुप्पसिद्धे^७ हिं ।
ते पुणु भणिज्जमाणा मुणियव्वा परम-भत्तीए ॥३९३॥

कोहेण जो ण तप्पदि सुर-णर-तिरिएहिं कीरमाणो वि ।
उवसगो वि रउद्दे तस्स खमा णिम्मला^८ होदि ॥३९४॥

उत्तम-णाण-पहाणो उत्तम-तवयरण-करण-सीलो वि ।
अप्पाणं जो हीलदि मद्दव-रयणं भवे^९ तस्स ॥३९५॥

जो चिंतेइ ण वंकं^{१०} ण कुणदि वंकं ण जंपदे^{११} वंकं ।
ण य गोवदि णिय-दोसं अज्जव-धम्मो हवे तस्स ॥३९६॥

१. ब नव। २. बसग विशुद्धं। ३. म भोगं। ४. लमसग विरओ (उ ?)। ५. ब अच्चुयम्मि। ६. लमसग सेविओ (उ ?)।
७. ब उद्दिट्ठविरदो। एवं सावयधम्मो समायत्तोः। जो रयणत्तय इत्यादि। ८. ब भावेण। ९. लमसग सुक्खसारेहिं। १०. स होहि
(ही ?)। ११. ब हवे। १२. लसग कुणदिण। १३. लमसग जंपए।

सम-संतोस-जलेणं जो धोवदि तिच्चं^१-लोह-मल-पुंजं ।
भोयण-गिद्धि-विहीणो तस्स सउच्चं हवे^२ विमलं ॥३९७॥

जिण-वयणमेव भासदि तं पालेदुं असक्कमाणो वि ।
ववहारेण वि अलियं ण वददि^३ जो सच्च-वाई सो ॥३९८॥

जो जीव-रक्खण परो गमणागमणादि^४-सव्व-कज्जेसु^५ ।
तण-छेदं^६ पि ण इच्छदि संजम-धम्मो^७ हवे तस्स ॥३९९॥

इह-पर-लोय-सुहाणं णिरवेक्खो जो करेदि सम-भावो ।
विविहं काय-किलेसं^८ तव-धम्मो णिम्मलो तस्स ॥४००॥

जो चयदि मिट्ठ-भोज्जं उवयरणं रय-दोस-संजणयं ।
वसदिं ममत्त-हेदुं चाय-गुणो सो हवे तस्स^९ ॥४०१॥

ति-विहेण जो विवज्जदि चेयणमियरं च सव्वहा संगं ।
लोय-ववहार^{१०}-विरदो णिगंथत्तं हवे तस्स ॥४०२॥

१. ग तिठ (ट्ट ?) [= तृष्णा]। २. लमसग तस्स सुचित्तं हवे। ३. ब जो ण वददि। ४. ब गमणाइ। ५. लमसग कम्मसु।
६. ब. तिणल्लयं। ७. ल (मस ?) ग संयमभाउ (ओ), ब संजम्म। ८. ल ग किलेसं। ९. स-पुस्तके एषा गाथा नास्ति।
१०. म विसयविसमत्त। ११. म सुधो (द्धो ?)। १२. मस विवहार, ग चे (वे ?) वहार।

जो परिहरेदि संगं महिलाणं णेव^१ पस्सदे रूवं ।
काम-कहादि-^२णिरीहो णव-विह-बंधं^३ हवे तस्स ॥४०३॥

जो ण वि जादि^४ वियारं तरुणियण-कडक्ख-^५बाण-विद्धो वि ।
सो चेव सूर-सूरो रण-सूरो णो हवे सूरो ॥४०४॥

एसो दह-प्पयारो धम्मो दह-लक्खणो हवे णियमा ।
अण्णो ण हवदि धम्मो हिंसा सुहुमा^६ वि जत्थत्थि ॥४०५॥

हिंसारंभो ण सुहो देव-णिमित्तं गुरूण कज्जेसु ।
हिंसा पावं ति मदो दया-पहाणे जदो धम्मो ॥४०६॥

देव-गुरूण णिमित्तं हिंसा-सहिदो वि होदि^७ जदि धम्मो ।
हिंसा-रहिदो^८ धम्मो इदि जिण-वयणं हवे अलियं ॥४०७॥

इदि एसो जिण-धम्मो अलद्ध-पुव्वो अणाइ^९-काले वि ।
मिच्छत्त-संजुदाणं जीवाणंलद्धि-हीणाणं ॥४०८॥

एदे दह-प्पयारा पावं-कम्मस्स^{१०} णासया भणिया ।
पुण्णस्स य संजणया पर पुण्णत्थं ण कायव्वा ॥४०९॥

१. गणच। २. ल(स?) गणियत्तो, मणित्तो। ३. लमसग णवहा बंधं। ४. ब वि जाइ। ग वि जाति। ५. ब तरुणिकडक्खेण बाण।
६. ब हवइ। ७. ब सुहुमा। ८. लग हिंसारंभो वि जो हवे धम्मो। ९. मस (?) होदि जदि, ब होइ जइ। १०. लमसग हिंसाररहिओ
(?)। ११. ब अणाय, म अणीइ। १२. सर्वत्र पाव-कम्मस्स, [पावं कम्मस्स]।

पुण्णं पि जो समिच्छदि संसारो तेण ईहिदो होदि ।
पुण्णं सुगई^१-हेदुं^२ पुण्ण-खएणेव णिव्वाणं ॥४१०॥

जो अहिलसेदि पुण्णं सकसाओ विसय-सोक्ख^३-तणहाए ।
दूरे तस्स विसोही विसोहि-मूलाणि पुण्णाणि ॥४११॥

पुण्णासाए^४ ण पुणं जदो^५ णिरीहस्स पुण्ण-संपत्ती ।
इय जाणिऊण जइणो^६ पुणो वि म^७ आयरं कुणह^८ ॥४१२॥

पुण्णं बंधदि जीवो^९ मंद-कसाएहिं परिणदो संतो ।
तम्हा मंद-कसाया हेऊ^{१०} पुण्णस्स ण हि वंछा ॥४१३॥

किं जीव-दया धम्मो जण्णे^{११} हिंसा वि होदि किं धम्मो ।
इच्चेवमादि-संका-तदकरणं जाण णिस्संका ॥४१४॥

दय-भावो वि य धम्मो हिंसा-भावो^{१२} ण भण्णदे धम्मो ।
इदि संदेहाभावो^{१३} णिस्संका णिम्मला होदि ॥४१५॥

१. म सुगई, ग गइहे। २. लमसग हेउ (उं)। ३. लमसग खयेण। ४. ब सुक्ख। ५. ब पुण्णासाए (?)। ६. म होदि। ७. ब मुण्णिणो।
८. मण। ९. ब कुणइ। १०. ग जीउं (ओ?)। ११. म हेउं। १२. बग जणे। १३. लभ(स)ग भावे। २३. ग संदेहोऽभावो।

जो सग-सुह-णिमित्तं धम्मं णायरदि दूसह-तवेहिं ।
मोक्खं^१ समीहमाणो णिक्खंखा जायदे तस्स ॥४१६॥

दह-विह-धम्म-जुदाणं सहाव-दुगंध-असुइ-देहेसु ।
जं णिंदणं ण कीरदि^२ णिव्विदिगिंछा गुणो सो हु^३ ॥४१७॥

भय-उज्जा-लाहादो^४ हिंसारंभो ण मण्णदे धम्मो ।
जो जिण-वयणेलीणो अमूढ-दिट्ठी हवे सो दु^५ ॥४१८॥

जो पर-दोसं गोवदि णिय-सुकयं^६ जो ण पयडदे लोए ।
भवियव्वं^७-भावण-रओ उवगूहण-कारओ सो हु ॥४१९॥

धम्मादो चलमाणं जो अण्णं संठवेदि धम्मम्मि ।
अप्पाणं पि सुदिढयदि ठिदि-करणं^८ होदि तस्सेव ॥४२०॥

जो धम्मिएसु भत्तो अणुचरणं कुणदि परम-सद्धाए ।
पिय-वयणं जंपंतो वच्छल्लं तस्स भव्वस्स ॥४२१॥

जो दस-भेयं धम्मं^९ भव्व-जणाणं पयासदे विमलं ।
अप्पाणं पि पयासदि णाणेण पहावणा तस्स ॥४२२॥

१. लमसग मुक्खं। २. लमसग कीरइ। ३. ब गुणो तस्स (?)। ४. ब भयलज्जगारवेहिय (?)। ५. मसग (ल?) हु। ६. लमसग सुकयं णो पयासदे। ७. म भवियव्वं। ८. ब द्विदियरणं। ९. ब दस-विहं च धम्मं।

जिण-सासण-माहप्पं बहु-विह-जुत्तीहि जो पयासेदि ।
तह तिव्वेण तवेण य पहावणा णिम्मला तस्स ॥४२३॥

जो ण कुणदि पर-^१तत्तिं पुणु पुणु^२ भावेदि^३ सुद्धमप्पाणं ।
इंदिय-सुह-णिरवेक्खो^४ णिस्संकाई गुणा तस्स ॥४२४॥

णिस्संका-पहुडि-गुणा जह धम्मे तह य देव-गुरु-तच्चे ।
जाणेहि जिण-मयादो सम्मत्त-विसोहया^५ एदे ॥४२५॥

धम्मं ण मुणदि जीवो^६ अहवा जाणेइ कहव कट्टेण ।
काउं तो वि णसक्कदि मोह-पिसाएण भोलविदो ॥४२६॥

जह जीवो कुणइ रइं^७ पुत्त-कलत्तेसु काम-भोगेसु^८ ।
तह जइ जिणिंद^९-धम्मे तो लीलाए सुहं लहदि ॥४२७॥

लच्छिं^{१०} वंछेइ णरो णेव सुधम्मेषु आयरं^{११} कुणइ ।
बीएण विणा कत्थ वि किं दीसदि^{१२} सस्स-णिप्पत्ती ॥४२८॥

जो धम्मत्थो जीवो सो रिउ-वग्गे वि कुणइ खम-भावं ।
ता पर-दव्वं वज्जइ जणाणि-समं गणइ परदारं^{१३} ॥४२९॥

१. ब तत्ती। २. मस पुण पुण (?)। ३. ब भावेइ। ४. म. णिरविक्खो। ५. ग तह देव। ६. ब विसोहिया। ७. म जीओ। ८. ब (?) मस रई। ९. ब भोएसु। १०. ब लच्छी। ११. ग आइरं। १२. ब दीसइ। १३. ब (?) म परयारं।

ता सव्वत्थ वि कित्ती ता सव्वत्थ^१ वि हवेइ^२ वीसासो ।
ता सव्वं पिय भासइ ता सुद्धं माणसं कुणइ^३ ॥४३०॥

उत्तम-धम्मेण जुदो होदि तिरिक्खे वि उत्तमो देवो ।
चंडालो वि सुरिंदो उत्तम-धम्मेण संभवदि^४ ॥४३१॥

अग्गी वि य होदि हिमं होदि भुयंगो वि उत्तमं रयणं ।
जीवस्स सुधम्मादो देवा वि य किंकरा होंति^५ ॥४३२॥

तिक्रवं खगं माला दुज्जय-रिउणो सुहंकरा सुयणा^६ ।
हालाहलं पि अमियं महावया संपया होदि ॥४३३॥

अलिय-वयणं पि सच्चं उज्जम-रहिणं^७ वि लच्छि-संपत्ती ।
धम्म-पहावेण णरो अणओ वि सुहंकरो होदि ॥४३४॥

देवो वि धम्म-चत्तो मिच्छत्त-वसेण तरु-वरो होदि ।
चक्की वि धम्म-रहिओ णिवडइ^८ णरणं^९ संदेहो ॥४३५॥

धम्म-विहू^{१०} णो जीवो कुणइ असक्कं पि साहसं जइ^{११} वि ।
^{१२} तो ण वि पावदि^{१३} इट्ठं सुट्ठु अणिट्ठं परं लहदि^{१४} ॥४३६॥

१. लमग सव्वस्स। २. लग हवइ। ३. लमसग कुणइ। ४. ब संभवइ। ५. म होदि। ६. ब (?) लग सुहंकरो सुयणो। ७. स रहिये।
८. ब णिवडय। ९. लस (?) ग ण संपदे होदि। १०. ब विहीणो। ११. ब जय। १२. ब तो विणु पावइ इट्ठं। १३. स पावइ।
१४. लमसग लहइ (ई ?)।

इय पच्चक्खं पेच्छहं^१ धम्माहम्माण विविह-माहप्पं ।
धम्मं आयरह सया पावं दूरेण परिहरह ॥४३७॥^३

बारस-भेओ भणिओ णिजर-हेऊ^४ तवो^५ समासेण ।
तस्स पयारा एदे भणिज्जमाणा मुणेयव्वा ॥४३८॥

उवसमणो अक्खाणं उववासो वण्णिदो^६ समासेण^७ ।
तम्हा भुंजंता वि य जिदिंदिया होंति उववासा ॥४३९॥

जो मण-इंदिय-विजई इहभव-परलोय-सोक्ख^८-णिरवेक्खो ।
अप्पाणे विय णिवसइ^९ सज्झाय-परायणो होदि ॥४४०॥

कम्माण णिजरट्ठं आहारं परिहरेइ लीलाए ।
एग-दिणादि^{१०}-पमाणं तस्स तवं अणसणं होदि ॥४४१॥^{११}

उववासं कुव्वाणो आरंभं जो करेदि मोहादो ।
तस्स किलेसो अपरं कम्माणं णेव णिजरणं ॥४४२॥

आहार-गिद्धि-रहिओ चरिया^{१२}-मग्गेण पासुगं^{१३} जोगं^{१४} ।
अप्परं जो भुंजइ अवमोदरियं^{१५} तवं तस्स ॥४४३॥

१. लगस पिच्छिय, म पिच्छिह (?). २. स धम्माधम्माण। ३. धम्माणुवेक्खा ।।वारसभेओ इत्यादि। ४. वग हेउं (ऊ ?)।
५. ब तओ। ६. ब वण्णिओ। ७. लमसग मुणिदेहि। ८. ब सुक्ख। ९. ब वि णिवेसइ। १०. ब. एकदिणाइ। ११. ब अणसणं
।।उववासं इत्यादि। १२. ग चरिआ। १३. ब. पासुकं योगं। १४. लग जोगं। अवमोदरियं तवं होदि तस्स भिक्खु ।
१५. म अवमोयरियं।

जो पुणु कित्ति-णिमित्तं^१ मायाए मिट्ठ-भिक्ष-लाहट्टं ।
अप्पं भुंजदि भोजं तस्स तवं णिप्फलं विदियं ॥४४४॥

एगादि-गिह-पमाणं किच्चा^२ संकप्प-कप्पियं विरसं ।
भोजं पसु व्व भुंजदि वित्ति-पमाणं तवो^३ तस्स ॥४४५॥

संसार-दुक्ख-तट्टो विस-सम-विसयं^४ विचिंतमाणो^५ जो ।
णीरस-भोजं भुंजइ रस-चाओ तस्स सुविसुद्धो ॥४४६॥

जो राय-दोस-हेट्टु^६ आसण-सिज्जादियं परिच्चयइ ।
अप्पा णिव्विसय सया तस्स तवो पंचमो परमो ॥४४७॥

पूयादिसु^७ णिरवेक्खो संसार-सरीर-भोगं-णिव्विण्णो ।
अब्भंतर-तव-कुसलो^८ उवसम-सीलो महासंतो^९ ॥४४८॥

जो णिवसेदि^{१०} मसाणे वण-गहणे^{११} णिज्जणे महाभीमे ।
अण्णत्थ वि एयंते^{१२} तस्स वि एदं तवं होदि ॥४४९॥^{१५}

१. ब मायाये मिट्ठ भिक्षलाहट्टं, लग मिट्ठिभिक्षलाहिट्टं, म लाहिट्टं, स मिट्ठिभिक्ष। २. ब एयादि स एमादि। ३. लग किंवा।
४. ब. तओ। ५. स विसए। ६. ब. विसयं पि चिंतमाणो। ७. ब हेऊ। ८. लसग पूजादिसु, म पुजा०। ९. ब भोय।
१०. बसग कुशलो। ११. स महासतो। १२. ब. णिवसेइ। १३. लमग गहिणे। १४. ब. एयंतं, लमस (?) ग एयंते। १५. ब. युगलं।

दुस्सह-उवसग-जई आतावण-सीय-वाय-खिण्णो वि ।
जो णवि खेदं गच्छदि काय-किलेसो तवो^१ तस्स ॥४५०॥

दोसं ण करेदि सयं अण्णं पि ण कारएदि जो तिविहं ।
कुव्वाणं पि ण इच्छदि^२ तस्स विसोही परा^३ होदि ॥४५१॥

अह कह^४ वि पमादेण य दोसो जदि एदि तं पि पयडेदि ।
णिदोस-साहु-मूले दस-दोस-विवज्जिदो^५ होदुं^६ ॥४५२॥

जं किं पि तेण दिण्णं तं सव्वं सो करेदि सद्धाए ।
णो पुणु हियए संकदि किं थोवं किं पि बहुयं वा^७ ॥४५३॥

पुणरवि काउं णेच्छदि^८ तं दोसं जइ वि जाइ सयं^९-खंडं ।
एवं णिच्छय-सहिदो पायच्छित्तं तवो होदि^{१०} ॥४५४॥

जो चिंतइ अप्पाणं णाण-सरूवं पुणो पुणो णाणी ।
विकहा-विरत्त-चित्तो^{११} पायच्छित्तं वरं^{१२} तस्स ॥४५५॥

१. लग तउ (ओ ?)। २. ब इच्छइ। ३. लभग परो। ४. ब कहव। ५. ब. दहदोसविवज्जिउ। ६. ब होदि (?)। ७. लम किमु
बहुवं वा (स बहुवं य), ग थोविं किमु बहुव वा। ८. ब णेच्छदि (?) लमस णिच्छदि, ग णच्छदि। ९. ग सइ। १०. ब होंति।
११. लसग विकहादिविरत्तमणो, (म माणो ?)। १२. म तवो।

विणओ^१ पंच-पयारो दंसण-णाणे तहा चरित्ते य ।
 बारस-भेयम्मि तवे उवयारो^२ बहु-विहो णेओ ॥४५६॥

दंसण-णाण-चरित्ते सुविसुद्धो जो हवेइ परिणामो ।
 बारस-भेदे^३ वि तवे^४ सो च्चिय^५ विणओ हवे तेसिं ॥४५७॥

रयणत्तय-जुत्ताणं अणुकूलं जो चरेदि^६ भत्तीए ।
 भिच्चो जह^७ रायाणं उवयारो सो हवे विणओ ॥४५८॥

जो उवयरदि जदीणं उवसग्ग-जराइ-खीण-कायाणं ।
 पूयादिसु^८ णिरवेक्खं वेज्जावच्चं^९ तवो तस्स ॥४५९॥

जो वावरइ सरूवे सम-दम-भावम्मि सुद्ध^{१०}-उवजुत्तो ।
 लोय^{११}-ववहार-विरदो^{१२} वेयावच्चं^{१३} परं तस्स ॥४६०॥

पर-तत्ती^{१४}-णिरवेक्खो दुट्ठ-वियप्पाण णासण-समत्थो ।
 तच्च-विणिच्छय-हेदू सज्झाओ झाण-सिद्धियरो ॥४६१॥

१. लमसग विणयो। २. म उअयारो। ३. ब भेउ, म भेए। ४. ब तवो (?). ५. ब चिया। ६. ब चरेइ। ७. ग जिह। ८. लमसग पूजादिसु। ९. ब (?) लमग विजावच्चं। १०. लमसग सुद्धि। ११. म. विवहार। १२. ब. विरओ। १३. म विजावच्चं, (?) स वेजावच्चं। १४. ग परतित्ती।

पूयादिसु^१ णिरवेक्खो जिण-सत्थं जो पढेइ भत्तीए ।
 कम्म-मल-सोहणट्ठं सुय-लाहो^२ सुहयरो तस्स ॥४६२॥

जो जिण-सत्थं सेवदि पंडिय-माणी फलं समीहंतो ।
 साहम्मिय-पडिकूलो सत्थं पि विसं हवे तस्स ॥४६३॥

जो सुद्ध-काम-सत्थं रायादोसेहिं^३ परिणदो पढइ ।
 लोयावंचण-हेदुं सज्झाओ णिप्फलो तस्स ॥४६४॥

जो अप्पाणं जाणदि असुइ-सरीरादु तच्चदो भिण्णं ।
 जाणग-रूव-सरूवं सो सत्थं जाणदे सव्वं ॥४६५॥

जो णवि जाणदि अप्पं णाण-सरूवं सरीरदो भिण्णं ।
 सो णवि जाणदि सत्थं आगम-पाठं^४ कुणंतो वि ॥४६६॥

जल्ल-मल^५-लित्त-गतो दुस्सह-वाहीसु णिप्पडीयारो ।
 मुह-धोवणादि-विरओ भोयण-सेजादि-णिरवेक्खो ॥४६७॥

ससरूव-चिंतण-रओ^६ दुज्जण-सुयणाण जो हु मज्झत्थो ।
 देहे वि णिम्ममत्तो काओसग्गो तवो तस्स ॥४६८॥

१. ल पूजादिसु (ग शु)। २. ब सज्झाओ (?), म सुअलाहो। ३. लमसग राया०, ब राय (?), [आयदोसेहिं]। ४. ग. पाठं (?). ५. लग जलमल्ल। ६. ग ससरूवं चिंतणओ।

जो देह-धारण^१ परो उवयरणादी-विसेस-संसत्तो ।
बाहिर-ववहार-रओ काओसग्गो कुदो तस्स ॥४६९॥

अंतो-मुहत्त-मेत्तं लीणं वत्थुम्मि^२ माणसं णाणं ।
झाणं भण्णादि समए असुहं च सुहं च^३ तं दुविहं ॥४७०॥

असुहं अट्ट-रउहं धम्मं सुक्कं च सुहयरं होदि ।
अट्टं तिब्ब-कसायं तिब्ब-तम-कसायदो रुहं ॥४७१॥

मंद-कसायं धम्मं मंद-तम-कसायदो हवे सुक्कं ।
अकसाए वि सुयट्ठे^४ केवल-णाणे वि तं होदि ॥४७२॥

दुक्खयर-विसय-जोए केम इमं चयदि^५ इदि विचिंतंतो ।
चेट्टदि^६ जो विक्खित्तो अट्ट-ज्झाणं^७ हवे तस्स ॥४७३॥

मणहर-विसय-विओगे^८ कह तं पावेमि इदि वियप्पो जो ।
संतावेण पयट्टो सो च्चिय अट्टं हवे झाणं ॥४७४॥

हिंसाणंदेण जुदो असच्च-वयणेण परिणदो जो हुं^९ ।
तत्थेव अथिर-चित्तो रुहं झाणं हवे तस्स ॥४७५॥

१. लमसग पालण। २. लसग वत्थुम्मि। ३. म असुहं सुद्धं च। ४. म सुयट्ठे। ५. (चयमि)। ६. ब. चिट्ठदि। ७. म अट्टं झाणं। ८. लसग वियोगे। ९. लमसग दु(?)।

पर-विसय-हरण-सीलो सगीय-विसए सुरक्खणे दक्खो ।
तग्गय-चिंताविट्ठो^१ णिरंतरं तं पि रुहं^२ पि ॥४७६॥

बिण्णि वि असुहे झाणे पाव-णिहाणे य दुक्ख-संताणे ।
तम्हा^३ दूरे वज्जह धम्मो पुणं^४ आयरं कुणइ ॥४७७॥

धम्मो वत्थु-वहावो खमादि-भावो य^५ दस-विहो धम्मो ।
रयणत्तयं च धम्मो जीवाणं रक्खणं^६ धम्मो ॥४७८॥

धम्मो एयग-मणो जो^७ ण वि वेदेदि पंचहा-विसयं ।
वेरग-मओ णाणी धम्मज्झाणं^८ हवे तस्स ॥४७९॥

सुविसुद्ध-राय-दोसो बाहिर-संकप्प-वज्जिओ धीरो ।
एयग-मणो संतो जं चिंतइ तं पि सुह-झाणं ॥४८०॥

स-सरूव-समुब्भासो णट्ट-ममत्तो जिदिदिआ संतो ।
अप्पाणं चिंतंतो सुह-झाण-रओ^९ हवे साहू ॥४८१॥

वज्जिय-सयल-वियप्पो अप्प-सरूवे मणं णिरुंधंतो^{१०} ।
जं चिंतदि साणंदं तं धम्मं उत्तमं झाणं^{११} ॥४८२॥

१. लमसग चित्ता। २. स तं विरुद्धं। ३. लमसग णच्चा। ४. ब पुणु। ५. म अ। ६. म रक्खणे। ७. लमसग जो ण वेदेदि इंदियं विसयं। ८. मसग धम्मं झा (ज्झा) णं। ९. ब सज्झाणरओ। १०. लमसग णिरुंधित्ता। ११. ब धम्मज्झाणं ॥ जत्थ इत्यादि।

जत्थ गुणा सुविसुद्धा उवसम-खमणं^१ च जत्थ कम्माणं ।
लेसा वि जत्थ सुक्का तं सुक्कं भण्णदे झाणं ॥४८३॥

पडिसमयं सुज्झंतो अणंत-गुणिदाए^२ उभय-सुद्धीए ।
पढमं सुक्कं झायदि आरूढो उहय-सेढीसु ॥४८४॥

णीसेस-मोह-विलए^३ खीण-कसाए^४ य अंतिमे काले ।
स-सरूवम्मि^५ णिलोणो सुक्कं झायदि^६ एयत्तं ॥४८५॥

केवल-णाण-सहावो सुहुमे जोगम्मि^७ संठिओ काए ।
जं झायदि स-जोगि-जिणो तं तिदियं^८ सुहुम-किरियं च ॥४८६॥

जोग-विणासं किच्चा कम्म-चउक्कस्स खण-करणट्टं ।
जं झायदि^९ अजोगि-जिणो णिक्किरियं तं चउत्थं^{१०} च ॥४८७॥^{११}

एसो बारस-भेओ उग-तवो जो चरेदि उवजुत्तो ।
सो खवदि^{१२} कम्म-पुंजं मुत्ति-सुहं अक्खयं लहदि^{१३} ॥४८८॥

१. मग खवणं। २. ब. गुणिदाय, सग गुणदाए। ३. लमसग णिस्सेस...विलये। ४. लगम कसाओ (उ?), स कसाई।
५. स सरूवम्मि। ६. लग झायेहि। ७. ब सुहुमे योगम्मि। ८. मस तदियं (?). ९. ग अयोगि, म. अजोइ। १०. ब तं निक्किरियं
चउत्थं। ११. ब शुक्कझाणं ॥ एसो इत्यादि। १२. लमस खविय, ग खविइ। १३. उमसग लहइ।

जिण-वयण-भावणट्टं^१ सामि-कुमारेण परम-सद्धाए ।
रइया अणुवेहाओ^२ चंचल-मण-रुंभणट्टं च ॥४८९॥

बारस-अणुवेक्खाओ^३ भणिया हु जिणागमाणुसारेण ।
जो पढइ सुणइ भावइ सो पावइ सासयं^४ सोक्खं^५ ॥४९०॥

तिहुवण^६-पहाणसामिं^७ कुमार-कालेण तविय-तव-चरणं^८ ।
वसुपुज्ज-सुयं मल्लिं चरम-तियं संथुवे^९ णिच्चं ॥४९१॥^{१०}

ॐ

१. ब भावणत्थं। २. लसगम अणुपेहाउ (ओ ?)। ३. लग अणुवेखाउ। ४. लमसग उत्तमं। ५. बम सुक्खं। ६. लमग तिहुयण।
७. ब सामी। ८. लमसग तवयरणं। ९. ब संथुए। १०. ब स्वामिकुमारानुप्रेक्षा समाप्तः।

गाथानुक्रमणिका

गाथा	गाथा क्रमांक	गाथा	गाथा क्रमांक
अ			
अइबलिओ वि रउदो	२६	असुइमयं दुग्गंध	३३७
अइलालिओ वि देहो	९	असुराणं पणवीसं	१६९
अग्गी वि य होदि हिमं	४३२	असुरोदीरियदुक्खं	३७
अच्छीहिं पिच्छमाणो	२७०	असुहं अट्टरउदं	४७१
अज्जवमिलेच्छखंडे	१३२	अह कह वि पमादेण य	४७२
अट्ट वि गळ्भज दुविहा	१३१	अह कह वि हवदि देवो	७८
अणउदयादो छण्हं	३०९	अह गळ्भे वि य जायदि	४७
अणवरयं जो संवदि लच्छिं	१७	अह णीरोओ देहो	७२
अणुद्धरीयं कुंथो	१७७	अह णीरोओ होदि हु	२९३
अणुपरिमाणं तच्चं	२३७	अह धणसहिदो होदि	२९२
अण्णइरुवं दत्तं	२४०	अह लहदि अज्जवत्तं	२९१
अण्णभवे जो सुयणो	३९	अहवा देवो होदि हु	२९८
अण्णं देहं गिण्हदि जणणी	८०	अहवा बंभसरुवं	२३४
अण्णं पि एवमाई	२०९	अह होदि सीलजुत्तो	२९४
अण्णोण्णपवेसेण य	११६	अंगुलअसंखभागो	१६६
अण्णोण्णं खज्जंता	४२	अंतरतच्चं जीवो	२०७
अथिरं परियणसयणं	६	अंतोमुहुत्तमेत्तं लीणं	४७०
अद्धुव असरण भणिया	२	आ	
अप्पपसंसणकरणं	९२	आउक्खएण मरणं	२८
अप्पसरुवं वत्थुं चत्तं	९९	आहारगिद्धिरिहो	४४३
अप्पाणं जो णिंदइ	११२	आहारसरीरिंदिय	१३४
अप्पा णं पि चवंतं	२९	इ	
अप्पाणं पि य सरणं	३१	इक्को जीवो जायदि	७४
अलियवयणं पि सच्चं	४३४	इक्को रोई सोई	७७
अवसप्पिणीए पढमे	१७२	इक्को संवदि पुण्णं	७६
अविरयसम्मादिही	१९७	इत्तेवमाइदुक्खं	३७
		इहविओगं दुक्खं	७९
		इदि एसो जिणधम्मो	४०८

गाथा क्रमांक	गाथा क्रमांक
इय जाणिऊण भावह	३
इय दुलहं मणुयत्तं	३००
इय पच्चवखं पेच्छह	४३७
इय सत्त्वदुलहदुलहं	३०१
इय संसारं जाणिय	७३
इहपरलोयणरोहो	३६५
इहपरलोयसुहाणं	४००
इंदियजं मदिणाणं	२५८
उ	
उत्तमगुणगहणरओ	३१५
उत्तमगुणाण धामं	२०४
उत्तमणाणपहाणो	३९५
उत्तमधम्मणे जुदो होदि	४३१
उत्तमपत्तविसेसे	३६६
उववासं कुच्चंतो आरंभं	३७८
उववासं कुच्चाणो आरंभं	४४२
उवसप्पिणिवसप्पिणि	६९
उवसमणो अक्खाणं	४३९
उवसमभावतवाणं	१०५
उस्सासहरसमे भागे	१३७
ए	
एइंदिएहिं भरिदो	१२२
एक्कं चयदि सरीरं	३२
एक्कं पि णिरारंभं उववासं	३७७
एक्कं पि वयं विमलं	३७०
एक्के काले एक्कं णाणं	२६०
एगादिगिहपमाणं	४४५
एदे दहप्पयारा पावं	४०९
एदे मोहयभावा जो	९४
एदे संवरहेदू विचारमाणो	१००
एयवखे चदु पाणा	१४०
एयम्मि भवे एदे	६५
एयंतं पुणु दत्तं	२२६
एवं अणाइकाले	७२
एवं जं संसरणं	३३
एवं जाणंतो वि हु	९३
एवं जो जाणित्ता	२०
एवं जो णिच्छयदो	३२३
एवं पंचपयारं अणत्थ	३४९
एवं पेच्छंतो वि हु	२७
एवं बहुप्पयारं दुक्खं	४४
एवं बाहिरदत्तं जाणदि	८१
एवं मणुयगदीए	५५
एवं लोयसहावं	२८३
एवं विविहणएहिं	२७८
एवंविहं पि देहं	८६
एवं सुद्ध असारे संसारे	६२
एसो दहप्पयारो धम्मो	४०५
एसो बारसभेओ	४८८
क	
कज्जं किं पि ण साहदि	३४३
कत्थ वि ण रमइ लच्छी	११
कप्पसुरा भावणया	१६०
कम्मं पुण्णं पावं हेउं	९०
कम्माण णिज्जरहं आहारं	४४१
कस्स वि णत्थि कलत्तं	५१
कस्स वि दुद्धकलत्तं	५३
कारणकज्जविसेसा	२२३
कालाइलद्धिजुत्ता	२१९
का वि अउच्चा दीसदि	२११
किच्चा देसपमाणं	३५७
किं जीवदया धम्मो	४१४

गाथा क्रमांक	गाथा क्रमांक
किं बहुणा उत्तेण य	२५२
केवलणाणसहावो	४८६
को ण वसो इत्थिजणे	२८१
कोहेण जो ण तप्पदि	३९४
ख	
खरभायपंकभाए	१४५
खवगो य खीणमोहो	१०८
ग	
गिणहदि मुंचदि जीवो	३१०
गिहवावारं चत्ता रत्तिं	३७४
गुत्ती जोगणरोहो	९७
गुत्ती समिदी धम्मो	९६
घ	
घडपडजडदत्त्वाणि	२४८
च	
चइऊण महामोहं	२२
चउरवखा पंचवखा	१५५
चदुगदिभत्त्वो सण्णी	३०७
चित्तंतो ससरुवं जिणबिंबं	३७२
छ	
छिज्जइ तिलतिलमितं	३६
ज	
जइ देवो वि य रक्खदि	२५
जइ पुण सुद्धसहावा	२००
जत्थ गुणा सुविसुद्धा	४८३
जत्थ ण कलयलसदो	३५३
जदि जीवादो भिण्णं	१७९
जदि ण य हवेदि जीवो	१८३
जदि ण य सत्त्वण्हू	३०३
जदि ण हवदि सा सत्ती	२१५
जदि दत्त्वे पज्जाया	२४३
जदि वत्थुदो विभेदो	२४६
जदि सत्त्वमेव णाणं	२४७
जदि सत्त्वं पि असंतं	२५१*१
जम्मं मरणेण समं	५
जलबुब्बुयसारिच्छं	२१
जल्लमललित्तगतो	४६७
जह जीवो कुणइ रइं	४२७
जह लोहणासणहं	३४१
जं इंदिएहिं गिज्जं	२०७
जं किंचि वि उप्पणं	४
जं किं पि तेण दिण्णं	४५३
जं जस्स जम्मि देसे	३२१
जं जाणिज्जइ जीवो	२६७
जं परिमाणं कीरदि	३४२
जं वत्थु अणेयंतं तं	२२५
जं वत्थु अणेयंतं एयंतं	२६१
जं सवणं सत्थाणं	३४८
जं सत्त्वलोयसिद्धं	२४९
जं सत्त्वं पि पर्यासदि	२५४
जं सत्त्वं पि य संतं	२५१
जं संगहेण गहिदं	२७३
जाणित्ता संपत्ती भोयण	३५०
जा सासया ण लच्छी	१०
जिणवयणभावणहं	४८९
जिणवयणमेव भासदि	३९८
जिणवयणेयग्गमणो	३५६
जिणसासणमाहप्पं	४२३
जीवरस्स णिच्छयादो धम्मो	७८
जीवरस्स बहुपयारं	२०८
जीवरस्स वि णाणस्स वि	१८०

गाथा क्रमांक	गाथा क्रमांक
जीवाण पुग्गलाणं जे	२२०
जीवा वि दु जीवाणं	२१०
जीवा हवंति तिविहा	१९२
जीवो अणंतकालं वसइ	२८४
जीवो अणाइणिहणो	२३१
जीवो णाणसहावो	१७८
जीवो वि हवइ भुत्ता	१८९
जीवो वि हवे पावं	१९०
जीवो हवेइ कत्ता	१८८
जे जिणवयणे कुसला	१९४
जेण सहावेण जदा	२७७
जो अणुमणं ण कुणदि	३८८
जो अण्णोणपवेसो	२०३
जो अत्थो पडिसमयं	२३७
जो अप्पाणं जाणदि	४६७
जो अहिलसेदि पुणं	४११
जो आयरेण मण्णदि	३१२
जो आरंभं ण कुणदि	३८७
जोइसियाण विमाणा	१४६
जो उवएसो दिज्जदि	३४७
जो उवयरदि जदीणं	४७९
जो एगेगं अत्थं	२७६
जो कयकारियमोयण	३८४*१
जो कुणदि काउसग्गं	३७१
जोगविणासं किच्चा	४८७
जो वउविहं पि भोज्जं	३८२
जो वयदि मिहभोज्जं	४०१
जो वित्तइ अप्पाणं	४७७
जो वित्तेइ ण वंके ण	३९६
जो वित्तेइ सरीरं	१११
जो जाणदि पच्चक्खं	३०२
जो जाणिऊण देहं	८२
जो जिणसत्थं सेवदि	४६३
जो जीवरक्खणपरो	३९९
जो जुद्धकामसत्थं	४६४
जो ण कुणदि परततिं	४२४
जो ण य कुच्चदि गच्चं	३१३
जो ण य भक्खेदि सयं	३८०
जो णवकोडिविसुद्धं	३९०
जो णवि जाणदि अप्पं	४६६
जो ण विजाणदि तच्चं	३२४
जो ण वि जादि वियारं	४०४
जो णिवसेदि मसाणे	४४९
जो णिसिभुत्तिं वज्जदि	३८३
जो तच्चमणेयंतं	३११
जो दसभेयं धम्मं	४२२
जो दिढचित्तो कीरदि	३२९
जो देहधारणपरो	४६९
जो धम्मत्थो जीवो सो	४२९
जो धम्मिएसु भत्तो	४२१
जो परदच्चं ण हरदि	३३६
जो परदेहविरत्तो णियदेहे	८७
जो परदोसं गोवदि	४१९
जो परिमाणं कुच्चदि	३४०
जो परिवज्जइ गंथं	३८६
जो परिहरेइ संतं	३७१
जो परिहरेदि संगं	४०३
जो पुण वित्तदि कच्चं	३८९
जो पुण लच्छिं संचदि	१३
जो पुण विसयविरत्तो	१०१

गाथा क्रमांक	गाथा क्रमांक
जो पुणु कित्तिणिमित्तं	४४४
जो बहुमुल्लं वत्थुं	३३७
जो मणइंदियविजई	४४०
जो मण्णदि परमहिलं	३३८
जो रयणत्तयजुत्तो	३९२
जो रायदोसहेदू	४४७
जो लोहं णिहणित्ता	३३९
जो वज्जेदि सचित्तं	३८१
जो वट्टमाणकाले	२७४
जो वमाणलच्छिं	१९
जो वारदि लच्छिं	१७
जो वावरइ सरुवे	४६०
जो वावरेइ सदओ	३३१
जो विसहदि दुच्चयणं	१०९
जो सग्गसुहणिमित्तं	४१६
जो समसोक्खणिणीणो	११४
जो संगहेदि सच्चं देसं	२७२
जो संचिऊण लच्छिं	१४
जो सावयवयसुद्धो	३९१
जो साहदि सामण्णं	२६९
जो साहेदि अदीदं	२७१
जो साहेदि विसेसे	२७०
ण	
ण य को वि देदि लच्छी	३१९
ण य जेसिं पडिखलणं	१२७
ण य भुंजदि वेलाए	१८
णवणवकच्चविसेसा	२२९
णाणं ण जादि पेयं	२७६
णाणं भूयवियारं	१८१
णाणाधम्मजुदं पि	२६४
णाणाधम्मेहि जुदं	२७३
णिज्जियदोसं देवं	३१७
णियणियपरिणामाणं	२१७
णिरसंकापहुडिगुणा	४२७
णीसेसकम्मणासे	१९९
णीसेसमोहविलए	४८७
णेइयादिगदीणं	७०
णो उच्चज्जदि जीवो	२३९
ण्हाणविलेवणभूसण	३७८
त	
तच्चं कहिज्जमाणं	२८०
तत्तो णिरसरिदूणं	२८९
तत्तो णीसरिदूणं जायदि	४०
तत्थ भवे किं सरणं	२३
तत्थ वि असंखकालं	२८७
तसघादं जो ण करदि	३३२
तस्स य सहलो जम्मो	११३
तस्सेव कारणाणं	१३७
तं तस्स तम्मि देसे	३२२
ता कह णिण्हदि देहं	२०१
ता भुंजिज्जउ लच्छी	१२
ता सच्चत्थ वि किन्ती	४३०
तिक्खं खग्गं माला	४३३
तिरिएहिं खज्जमाणो	४१
तिविहेण जो विवज्जदि	४०२
तिविहे पत्तमिह सया	३६०
तिच्चतिसाए तिसिदो	४३
तिहुवणतिलयं देवं	१

गाथा क्रमांक	गाथा क्रमांक
तिहुवणपहाणसामिं	४९१
तेणुवड्ढो धम्मो	३०४
ते वि पुणो वि य दुविहा	१३०
ते सावेक्खा सुणया	२६६
तेसु अतीदा णंता	२२१
द	
दक्खिणउत्तरदो पुण	११९
दयभावो वि य धम्मो	४१५
दव्वाण पज्जयाणं	२४५
दहविहधम्मजुदाणं	४१७
दंसणणाणवरित्तं	३०
दंसणणाणवरित्ते	४५७
दीसंति जत्थ अत्था	१२१
दुक्कियकम्मवसादो	६३
दुक्खयरविसयजोए	४७३
दुग्गदुग्गदुवदु	१७०
दुविहाणमपुण्णाणं	१४१
दुस्सहउवसग्गजई	४५०
देवगुरुण णिमित्तं हिंसा	४०७
देवाण णारयाणं	१६५
देवाणं पि य सुक्खं	६१
देवा वि णारया वि य	१५२
देवो वि धम्मवत्तो	४३५
देहमिलिदो वि जीवो	१८५
देहमिलिदो वि पिच्छदि	१८६
देहमिलियं पि जीवं	३१६
दोससहियं पि देवं	३१८
दोसं ण करेदि सयं	४५१
दोसु वि पत्वेसु सया	३५९
ध	
धम्ममधम्मं दत्वं	२१२
धम्मविहूणो जीवो	४३६
धम्मं ण मुणदि जीवो	४२६
धम्मादो चलमाणं जो	४२०
धम्मे एयग्गमणो जो	४७९
धम्मो वत्थुसहावो	४७८
प	
पज्जतिं गिण्हंतो	१३६
पज्जयमित्तं तत्त्वं	२२८
पडिसमयं परिणामो	२३८
पडिसमयं सुज्झंतो	४८४
पढमकसायचउण्हं	१०७
पत्तेयाणं आऊ	१६१
पत्तेया वि य दुविहा	१२८
परतत्तीणिरवेक्खो	४६१
परदोसाण वि गहणं	३४४
परविस यहरणसीलो	४७६
परिणमदि सण्णिजीवो	७१
परिणामसहावादो पडिसमयं	११७
परिणामेण विहीणं	२२७
परिवज्जिय सुहुमाणं	१५६
पंचक्खा चउरक्खा	१५४
पंचक्खा वि य तिविहा	१२९
पंचमहव्वयजुत्ता	१९५
पंचसया छणुछेहा	१६८
पंचाणुव्वयधारी	३३०
पंचिंदियणाणाणं	२५९
पंथे पहियजणाणं	८
पावउदयेण णरए	३४
पावेण जणो एसो	४७

गाथा क्रमांक	गाथा क्रमांक
पुज्जणविहिं च किच्चा	३७६
पुढवीजलग्गिवाऊ	१२४
पुढवीतोयसरीरा	१४८
पुणरवि काउं णेच्छदि	४५४
पुण्णजुदस्स वि दीसदि	४९
पुण्णं बंधदि जीवो	४१३
पुण्णं पि जो समिच्छदि	४१०
पुण्णा वि अपुण्णा वि य	१२३
पुण्णासाए ण पुण्णं	४१२
पुत्तो वि भाउ जाओ	६४
पुव्वण्हे मज्झण्हे अवरण्हे	३५४
पुव्वपमाणकदाणं	३६७
पुव्वपरिणामजुत्तं	२३०
पुव्वपरिणामजुत्तं	२२२
पूयादिसु णिरवेक्खो संसार	४४८
पूयादिसु णिरवेक्खो जिण	४६२
ब	
बहुतससमण्णिदं	३२८
बंधदि मुंचदि जीवो	६७
बंधित्ता पज्जंकं	३५५
बादरपज्जतिजुदा	१४७
बादरलद्धिअपुण्णा	१४९
बारस अणुवेक्खाओ	४९०
बारसजोयणसंखो	१६७
बारसमेओ भणरो	४३८
बारसवएहिं जुत्तो	३६९
बारसवास वियक्खे	१६३
बारसविहेण तवसा	१०२
बालो वि पियरवत्तो	४६
बावीससत्तसहसा	१६२
बाहिरगंधविहीणा	३८७
बिण्णि वि असुहे ज्ञाणे	४७७
भ	
भत्तीए पुज्जमाणो वित्तर	३२०
भयलज्जालाहादो	४१८
भोयणदाणं सोक्खं	३६२
भोयणदाणे दिण्णे	३६३
भोयणबलेण साहू	३६४
म	
मज्जारपहुदिधरणं	३४७
मणपज्जयविण्णाणं	२५७
मणवयणकायइंदिय	१३९
मणवयणकायजोया	८८
मणहरविसयविओगे	४७४
मणुयाणं असुइमयं	८५
मणुयादो णेरइया	१५३
मणुवगईए वि तओ	२९९
मरदि सुपुत्तो कस्स वि	५४
मंदकसायं धम्मं	४७२
माणुसखित्तस्स बहिं	१४३
मिच्छत्तपरिणदप्पा	१९३
मिच्छादो सद्विही	१०६
मेरुस्स हिहभाए	२२०
मोहविवागवसादो	८९
र	
रयणत्तयजुत्ताणं	४५८
रयणत्तयसंजुत्तो	१९१

गाथा क्रमांक	गाथा क्रमांक
रयणत्तये वि लद्धे	२९६
रयणं चउप्पहे पिव	२९०
रयणाण महारयणं	३२५
रयणु व्व जलहिपडियं	२९७
राईभोयणविरओ	३०६
राओ हं भिच्चो हं	१८७
रिणमोयणं व मण्णइ	११०
ल	
लच्छिं वंछेइ णरो गेव	४२८
लच्छीसंसत्तमणो जो	१६
लद्धियपुण्णे पुण्णं	१३८
लवणोए कालोए	१४४
लोयपमाणो जीवो	१७६
लोयाणं ववहारं	२६३
व	
वज्जियसयलवियप्पो	४८२
वासादिकयपमाणं	३६८
विणओ पंचपयारो	४५६
वित्तिचउपंचक्खाणं	१७४
वित्तिचउरक्खा जीवा	१४२
वियल्लिंदिएसु जायदि	२८६
विरला णिसुणहि तच्चं	२७९
विरलो अज्जदि पुण्णं	४८
विसयासत्तो वि सया	३१४
विहलो जो वावारो	३४६
स	
सच्चित्तं पत्तफलं छल्ली	३७९
सच्चैयणपच्चक्खं	१८२
सत्तण्हं पयडीणं उवसमदो	३०८
सत्तमणारयहिंतो	१७९

गाथा क्रमांक	गाथा क्रमांक
सत्त्वायासमणंतं तस्स य	११५
सत्त्वे कम्मणिबद्धा	२०२
सत्त्वेसिं इत्थीणं जो	३८४
सत्त्वेसिं कम्माणं	१०३
सत्त्वेसि वत्थूणं	२७५
सत्त्वो लोयायासो	२०६
ससरीरा अरहंता	१९८
ससखुवचित्तरओ	४६८
ससखुवत्थो जीवो अण्ण	२३३
ससखुवत्थो जीवो कज्जं	२३२
ससखुवसमुब्भासो	४८१
संकप्पमओ जीवो	१८४
संखिज्जगुणा देवा	१७८
संति अणंताणंता	२२४
संसारदुक्खतद्दो	४४६
संसारो पंचविहो	६६
सा पुण दुविहा णेया	१०४
सामाइयस्स करणे	३७२
सारीरियदुक्खादो	६०
सावयगुणेहिं जुत्ता	१९६
साहारणाणि जेसिं	१२६
साहारणा वि दुविहा	१२५
सिक्खावयं च तिदियं	३६१
ह	
हिद्धिमज्झिमउवरिमगेवज्जे	१७१
हिदमिदवयणं भासदि	३३४
हिंसाणंदेण जुदो	४७५
हिंसारंभो ण सुहो	४०६
हिंसावयणं ण वयदि	३३३

ॐ